

NAŠE DELO

PAPIRNICI VEVČE

LJUBLJANA, MAJ 1981

ŠT. 5, LETO XXI

Vse temeljne organizacije so poslovale pozitivno

Takšna je ugotovitev ob poslovnem rezultatu v prvem trimesečju letošnjega leta. Sicer pa sta bili glavna skrb ter vsa poslovna politika osredotočeni na neprestano in hitro povečevanje izvoza, da bi si zagotovili uvoz celuloze iglavcev, kemikalij in ostalega materiala, da pač proizvodnja ne bi obstala.

V primerjavi z lanskim prvim trimesečjem je bila proizvodnja papirja manjša za 1238 ton ali 6,6%. Izpad proizvodnje se nanaša na temeljni organizaciji Grafični in Tehnični papir. Vzrok za nižjo proizvodnjo je treba iskati v preusmeritvi na izvoz, kar je najbolj vidno v dodelavi ter tudi v nekaterih zastojih. Plan proizvodnje za prvo trimesečje 1981 pa je bil v obeh TOZD dosežen.

TOZD VETA

Zaradi velike količine ruskih in tudi domačih naročil beleži TOZD VETA izredno ugodne rezultate. Na 10.062.262 din ustvarjenega poslovnega sklada in 1.260.000 din amortizacije nad predpisano stopnjo v TOZD VETA je vplivala tudi nova kolekcija VETA 81-82, povečana produkcija 7,8% nad planirano in kar za 46% večja v primerjavi s preteklim letom, povečana izkoriščenost tiskarskih strojev za 16%.

Prodane je bilo tudi za 127% več lepila kot v enakem razdobju lani.

S prodajo nove kolekcije je TOZD VETA pričel šele 19. februarja, kar pomeni, da lahko pričakuje v naslednjih mesecih še boljši poslovni uspeh.

Sedaj je celotni dohodek v primerjavi s preteklim letom presežen za 110%, kar pa je še vedno 12% pod planiranim; dohodek je 144% višji od preteklega leta in je 15% pod planom, medtem ko je čisti dohodek večji za 136% in 22% nižji od planiranega.

Tako je ustvarjeni poslovni sklad kar za 238% večji kot v istem obdobju lani, vendar še vedno 27% pod planiranim. Ne smemo pa mimo dejstva, da je bilo ob ustvarjenih rezultatih v tem času nabavljenih relativno malo surovin, reprodukcijskega materiala in ničesar iz plana malih investicij, kar se bo pospešilo v naslednjih mesecih.

TOZD Grafični papir

Izdelanih 1602 toni klasičnih papirjev in 7598 ton premazanih papirjev je skupaj 6,4% manj kot v istem razdobju lani, vendar je plan dosežen. Izmet se je letos znižal za 4% glede na lansko obdobje, vendar pa beležimo še vedno visoke zastoje, za katere najčesejši vzrok so bile razne okvare.

Realizacija v TOZD Grafični papir za prvo trimesečje znaša 39% več kot lani, a je 8% pod planirano. Celotni prihodek v prvem trimesečju je 283.092.725 din; od tega je bilo 241.157.040 din porabljenih sredstev. Iz razporejenega čistega dohodka, ki znaša 16.603.633 din, je TOZD ustvaril 5.978.871 din poslovnega sklada.

TOZD Tehnični papir

Proizvodnja klasičnih in premazanih papirjev znaša skupaj 8320 ton, s čimer je plan dosežen, glede na lanskoletno izdelano količino v tem obdobju pa je letošnja za 6,8% manjša. Tudi proizvodnja

lesovine je dosegla planirano in jo celo za 1% preseгла, a je za 6,6% manjša od lanske. Električne energije je bilo proizvedeno za 3,7% več kot lani in je s tem za 15% plan presežen, prav tako je presežen tudi v proizvodnji pare za 5%, čeprav je proizvodnja za 1,6% manjša od lanske v istem časovnem obdobju.

Izmet se je od lani rahlo povečal na papirnih strojih in znaša 13,50% (lani je bil v tem obdobju 11,23%), medtem ko so se zastoji zmanjšali za 6,4%. Na premaznem stroju se je izmet povečal od lani za 0,58% in tudi zastoji so se dvignili za 17,8% in sicer so se najbolj povečali čakalni časi predvsem zaradi pomanjkanja osnovnega papirja.

Proizvedeno je bilo 12.091 MWh električne energije, od tega 1739 hidro in 10.352 termoelektrične energije. Porabljena energija za proizvodnjo znaša 16.438 MWh in zato je bilo treba nabaviti 4347 MWh el. energije iz omrežja, kar je 18% manj kot lani.

Za proizvedeno električno energijo in za 83.509 MW proizvedene pare je bilo porabljeno 917 ton mazuta in 6.994.000 Nm³ plina, za celo delovno organizacijo pa smo porabili 1.405.675 m³ tehnološke vode. Skupna realizacija v TOZD Tehnični papir znaša 266.078.666 din, kar je 34,4% več kot lani, a vendar 10,8% pod planom.

Celotni prihodek TOZD v prvih treh mesecih letošnjega leta znaša 335.654.543 din, porabljena materialna sredstva 282.881.827 din, čisti dohodek 32.026.758 din, ki je omogočil 1.319.318 din rezervnega sklada.

TOZD Blagovni promet

Občutno pomanjkanje vseh vrst papirjev na domačem tržišču se še vedno nadaljuje. To je posledica manjše proizvodnje, večjega izvoza in zmanjšane uvoza papirja v zadnjem času.

Naša delovna organizacija le s težavo izpolnjuje svoje obveznosti do kupcev, tistih, ki so nam priskočili finančno na pomoč ob postavitvi petega papirnega stroja. Predvsem ne moremo kupcem nuditi željenega asortimana papirjev, saj večji del obveznosti do domačih kupcev pokrivamo z dobavami papirja, ki ga domača prodaja dobi iz proizvodnje kot sotek oz. višek, ki nastaja pri realizaciji izvoznega programa. Naročila kupcev, ki zahtevajo konkretno kvaliteto, gramaturo ali format pa moramo žal v glavnem zavračati.

Količinski plan prodaje na domačem trgu je bil v I. trimesečju presežen za 8,6%, vrednostno pa je bil plan dosežen le 92,8%. Načrtovanih proizvodov TOZD Tehnični papir zaradi večjega izvoza ni bilo moč doseči, plan prodaje klasičnih papirjev iz TOZD Grafični papir pa je bil precej presežen. Seveda je bila večina tega papirja proizvedena kot sotek, višek ali slabša izdelava pri izvoznem programu, ne pa po naročilu kupcev oz. domače prodaje.

Poprečna prodajna cena papirjev v I. trimesečju je letos na domačem trgu dosegla 38,23 din/kg in je seveda nižja od planirane.

V izvozu smo dosegli znaten napredek, saj smo realizirali 6219 ton papirja in 105.000 rolic tapet v skupni vrednosti 6.351.500 dolarjev, kar za 110% več kot v istem obdobju lani; v primerjavi s poprečjem lanskega leta se je izvoz dvignil za 49%.

Povečan izvoz je bil nujen zaradi novega zunanjetrgovinskega režima, ki je znatno zmanjšal razmerje med izvozom in uvozom, saj letos znaša razmerje: 1 US dolar = 0,65% uvoza.

Zaradi tega bomo morali letos izvoziti 2500 ton mesečno, lansko poprečje pa je bilo 1420 ton na mesec. Levji delež letošnjega povečanega izvoza bi morala nositi TOZD Grafični papir, saj je predvideno, da bi iz te temeljne organizacije letos izvozili 16.500 ton, iz TOZD Tehnični papir pa 13.500 ton.

Izvoz smo realizirali v 30 držav, največjega pa smo dosegli v Iran,

Egipt, Italijo, ZRN, Jordanijo, Indijo in Libanon.

Ker je na svetovnem trgu prisotna še vedno velika ponudba papirjev, so cene zato izredno nizke, opaziti pa je, da se v zadnjem mesecu ne znižujejo več. Lahko bi dosegli višje cene pri premazanih papirjih z večjim sijajem, z višjo belino v ofsetih, z etiketnimi papirji in drugim. V zadnjem času je vedno več pripomb s strani kupcev zaradi neustrezne kvalitete, ki je padla, zaradi dvostranosti papirja, električnosti, nians v barvi, beline, slabega rezanja itd., predvsem pa zaradi dolgih dobavnih rokov, kar

vse negativno vpliva na solidno poslovanje in na bodoča naročila tujih kupcev.

TOZD Blagovni promet je kljub pomanjkanju surovin na domačem trgu in otežkočenemu uvozu surovin zaradi zunanje-trgovinskih predpisov, ki so bistveno spremenili uvozno — izvozne instrumente in ki pogojujejo uvoz z izvozom, le uspelo zagotoviti potrebne količine surovin za nemoteno proizvodnjo.

V primerjavi z istim lanskim obdobjem je bilo nabavljeno celo 389 ton beljene celuloze sulfatnih iglavcev več in 3425 ton več belj. cel. listavcev, beljene celuloze sulfatnih iglavcev pa smo za 899 ton nabavili manj. Za večje dobave celuloze listavcev gre zahvala domačima proizvajalcema Videm in Sremska Mitrovica, ki sta skoraj sto odstotno realizirala pogodbene količine. Velik uvoz te celuloze pa je bil iz Rusije in zaloga le-te je zadovoljiva.

Slabša je situacija z beljeno celulozo iglavcev, katere zaloge so minimalne. Od pogodbenih 750 ton iz Vidma smo dobili le 206 ton, iz Medvoda pa smo dobili borih 17 ton. Tudi v bodoče od teh dveh proizvajalcev ne moremo pričakovati kakih večjih dobav.

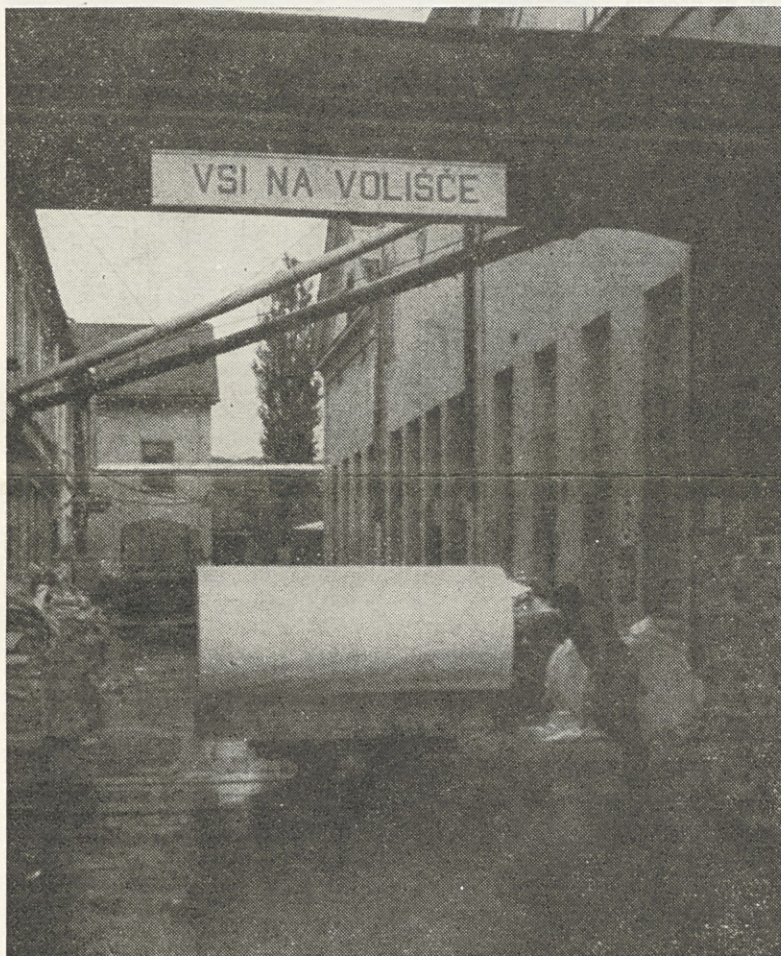
Tudi nabava ostalih surovin je težavna. Gozdarji so realizirali pogodbene količine komaj 15%. Zahtevajo ponovno povišanje cen, dostavo lesa preko celega leta v lubju itd. Proizvajalci kemičnih sredstev zahtevajo za svoje surovine devize, drugi zahtevajo sovlaganje za razširitev proizvodnih kapacitet itd.

Začetek leta smo pričakali tudi z minimalnimi količinami zalog surovin iz uvoza.

Skladiščne zmogljivosti smo povečali za zaloge predvsem materialov za premazne mešanice, vendar jih nismo mogli primerno zaloziti, predvsem zaradi izpada izvoza v Iran v zadnjem četrtletju 1980.

V prvih dneh januarja smo imeli tudi nekaj zalog celuloze iz tovarne OBIR, ki smo jo lahko uvozili s posebej dodeljenimi

(Nadaljevanje na 2. strani)

7. maja letos

Samoupravljanje — neodtujljiva pravica

V četrtem desetletju rasti in razvoja samoupravljanja se bo odvijal TRETJI KONGRES SAMOUPRAVLJALCEV. Prvi kongres je bil leta 1957, drugi 1971. leta in oba sta potrdila pravilnost samoupravnega mehanizma v socialističnem sistemu.

Prvi kongres je bil kongres delavskih svetov Jugoslavije v Beogradu in sicer sedem let po sprejetju Zakona o združenem delu, s katerim so bili postavljeni temelji samoupravljalcev. V delu kongresa je sodelovalo 1745 delegatov — članov delavskih svetov. Kot gostje so prisostvovali tudi delegati iz inozemstva.

Za veliko večino je bilo samoupravljanje takrat še vedno »jugoslovanski eksperiment«. Kongres je nedvomno potrdil, da je z ustanavljanjem delavskih svetov pričet odločnejši kurs demokratizacije, saj so se delavski sveti pretvorili v najbolj masovno šolo socialistične zavesti delovnih ljudi Jugoslavije. Že tedaj je bilo očitno, da se delavske množice ne bi sprijaznile z nikakršnim drugim sistemom.

Drugi kongres samoupravljalcev je bil v Sarajevu; 1757 dele-

gativ iz Jugoslavije in 43 predstavnikov naših delavcev iz inozemstva je sodelovalo na njem. Prisostvovalo mu je tudi 172 gostov iz štiridesetih držav, ki so predstavljali 119 organizacij. Glavni referat v razpravi »Ekonomske in politične odnose v samoupravnem socialističnem družbi« je imel Edvard Kardelj.

Predhodnik kongresa je bila naša nova ustava, sprejeta leta 1963 in s katero je samoupravljanje postalo neodtujljiva pravica vseh delovnih ljudi in državljanov.

Na drugem kongresu je tovariš Tito dejal: »Za današnji trenutek je karakteristično, da je prišlo do neskladja med naraslimi proizvodnimi silami in samoupravljalno zavestjo z ene in sedanjimi okviri družbenopolitičnega in ekonomskega sistema z druge strani. In prav zaradi stagnacije v razvoju samoupravljanja in zaradi potrebe za ureditev odnosov v naši večnacionalni skupnosti na novih osnovah, smo se odločili, da pristopimo k temeljitim ustavnim spremembam.« In sledili so amandmaji, delavski amandmaji, kot jih je Tito ime-

noval, kot močno orožje delavskega razreda.

»Ko danes govorimo o doslednem izvajanju stabilizacijskega programa,« je naglasil tovariš Tito, »hočemo predvsem, da nihče ne bi trošil preko svojih zmoglosti, preko sredstev, s katerimi razpolaga. Za družbo je nevzdržen stalni pritisk mnogih, da s povečanjem cene skrijejo svoje slabosti ali si prisvajajo rezultate tujega dela. Predpostavke naše reforme so tudi danes aktualne,« je dejal Tito pred desetimi leti.

Zdi se nam, da je ta poslanica še danes enako aktualna, tudi pred III. kongresom samoupravljalcev, ki bo zapopal vse oblike našega samoupravnega življenja in delovanja. Ta se bo 16. junija kot vsejugoslovanski sestav prvič odvijal brez fizične prisotnosti Josipa Broza Tita. A Titova revolucionarna misel, misel delavcev — nezamenljivega voditelja jugoslovanskega delavskega razreda, bo vtakana v vse, kar se bo v kongresnem centru Sava v Beogradu na kongresu dogajalo.

Vida B.

Gibanje proizvodnje v mesecu aprilu 1981

TOZD TEHNIČNI PAPIR

	Doseženo			Indeks doseganja plana	
	IV. 1981	φ I.—IV. 1981	Plan 1981 φ mes.	IV. 1981	φ I.—IV. 1981
Proizvodnja:					
Papir skupaj ton:	2.636	2.739	2.774	95,0	98,7
— od tega klasični papirji	1.488	1.594	1.403	106,1	113,6
— od tega premazani papirji	1.148	1.145	1.371	100,3	83,7
Lesovina	293	326	333	88,0	97,9
El energija Mwh	3.852	3.986	3.500	110,1	113,9

Izkoriščenost zmogljivosti papirnih ter premaznega stroja

	IV. 1981	φ I.—IV. 81	φ I. 1980	Plan 1981
II. PS	93,9	93,4	91,8	92,0
III. PS	89,6	91,9	91,9	92,2
IV. PS	95,7	92,3	92,7	92,6
Skupaj:	93,1	94,7	92,1	92,3
Premazni stroj	69,2	61,1	62,4	
Izmet v %:				
klasični papirji	13,28	13,45	10,83	
premazani papirji	10,64	19,62	21,28	

Proizvodnja papirja v TOZD TP ni dosegla planirane, niti poprečno dosežene proizvodnje v letošnjem letu zaradi izredno povečanih zalog nedovršene proizvodnje premazanih papirjev. V primerjavi s preteklimi obdobji smo zabeležili tudi nekoliko povečane zastojne in izmet. Le-ta je posledica povečanih izvoznih obvez, saj je bilo v mesecu aprilu več kot polovica papirjev izdelanih za izvoz. Temu je bil seveda tudi prilagojen proizvodni program, ki je bil sestavljen v glavnem iz bankpost papirjev, kulerjev ter ciklostila.

TOZD GRAFIČNI PAPIR

	Doseženo			Indeks doseganja plana	
	IV. 1981	φ I.—IV. 1981	Plan 1981 φ mes.	IV. 1981	φ I.—IV. 1981
Papir skupaj ton:	3.365	3.141	3.063	109,9	102,5
— od tega klasični papirji	646	562	83		
— od tega premazani papirji	2.719	2.579	2.980		

Izkoriščenost zmogljivosti na V. PS:

	IV. 81	φ I.—IV. 81	φ 1980	Plan 1981
Stopnja v %	91,8	87,8	85,2	86,5
Izmet v %	22,58	16,01	18,8	18,3

Proizvodnja papirja je bila kljub znatno povečanim zalogam nedovršene proizvodnje nad planirano. Vsekakor so imeli največji vpliv na dvig proizvodnje izredno nizki zastoji na PS.

Približno tretjina proizvodov je bila izdelana za potrebe zunanega trga in je bil temu primerno tudi sestavljen proizvodni program.

TOZD VETA

	Doseženo			Indeks doseganja plana	
	IV. 1981	φ I.—IV. 1981	Plan 1981 φ mes.	IV. 1981	φ I.—IV. 1981
Proizvodnja:					
Tapete rolic	296.357	242.585	208.333	142,3	116,4
Lepilo zavrtkov	39.540	24.144	25.000	158,2	96,6

Izredna konjunktura na domačem trgu, izvozne obveze in s tem izredno povečani delovni napor delavcev v TOZD Veta se odražajo na rekordno visoki doseženi proizvodnji tapet v mesecu aprilu.

Pomlad in topli sončni žarki so privabili na igrišče gojence VVZ Vevče. Njihove tovarišice imajo polne roke dela (foto Ciril Zupančič)

Vse temeljne organizacije so poslovale pozitivno

(Nadaljevanje 1. strani)

uvoznimi pravicami — brez ustreznega deviznega kritja za plačilo — za pospešen odjem nakopičenih zalog v Reberci. Ta uvoz pa nam je samo povečal »razkorak« med uvoznimi možnostmi in možnostmi plačevanja v inozemstvu in tako vse odtlej kasnimo s plačili tujim dobaviteljem.

Uvozno-izvozno razmerje je za nas izredno hudo breme in pri tem se jasno kaže naša težka odvisnost od uvoženih surovin.

Uvozili smo predvsem celulozo in materiale za premazne mešanice, nekaj zaostale strojne opreme iz leta 1980 in najbolj nujne rezervne dele.

Ker ob izvozu nismo pravočasno izpolnili svojih obveznosti iz pogodb, devizna nakazila le počasi kapljajo.

1140 ton celuloze smo si prikrbneli s pomočjo združevanja deviz in drugih vrst sodelovanja z našimi kupci. Brez te celuloze bi se lahko naši stroji ustavili.

Iz konvertibilnih in klirinških področij smo v tem obdobju uvozili za 4,469.988 dolarjev surovin.

TOZD Družbeni standard

Delavci Papirnice Vevče često ugotavljamo, da se s skrbjo za dvig življenjskega standarda zaposlenih delavcev uvrščamo dokaj visoko, žal pa za to nismo pripravljeni prispevati sredstev v tolikšni meri, da bi bilo poslovanje objektov v sestavi Družbenega standarda uspešnejše.

Ocena finančnega poslovanja na področju organizirane prehrane med delom postaja ob sedanjih podražitvah tako osnovnih živil kot storitev in energije vse bolj zaskrbljujoča.

Delavci papirniške restavracije pripravljajo malico za zaposlene delavce vseh izmen — tudi nočne. Tako sta na voljo 2 vrsti tople malice, pa seveda še hladne malice, mleko, mlečni proizvodi in drugo. Cene posameznih obrokov znašajo: 23,— din za brezmesno malico, 32,— din za mesno malico. Glede na podražitve mesnih izdelkov v mesecu marcu cene malic zaradi visoke režiije ne ustrezajo ekonomskemu izračunu.

Iz podatkov vsakodnevne porabe živil pa ugotavljamo, da pokrivamo v celoti materialne stroške in sorazmerno majhen del režijskih stroškov.

Problematika samskega doma se pojavlja kot posledica pomanjkanja družinskih stanovanj. Res, da imajo naši delavci, ki živijo v samskem domu, navidezno urejeno življenje, pa vendar tega ni mogoče trditi v celoti. Želja po višjem standardu, ustvarjanju lastne družine ali biti v družino skupaj, so želje, ki ostanejo često neizpolnjene. Prav z nakupom novih družbenih stanovanj pa pričakujemo tudi tu določene rešitve.

Za objekt družbenega standarda vlečnica Trebeljevo pa lahko ugotovimo naslednje: smučišče na Trebeljevem je v sezoni 80/81 nudilo veliko rekreacije tako delavcem naše DO kot krajanom iz bližine in daljne okolice. Kljub bogati zimski sezoni pa je finančni rezultat nepomemben, kajti stroški, ki bodo nastali ob razširitvi dela smučišča, bodo vsekakor v celoti presegle prihodek smučarske sezone.

Ob težavah, ki spremljajo poslovanje objektov družbenega standarda, pa deluje pralnica delovnih oblek vzorno — prav tako pa je uspešen tudi rezultat tega poslovanja.

Res je, da je raven družbenega standarda zaposlenih delavcev pogojena z uspešnostjo gospodarjenja vseh TOZD, česar se delavci TOZD Družbeni standard dobro zavedajo. Že sedaj je jasno, da bodo morale posamezne TOZD in DSSS subvencionirati del stroškov letovanja v počitniškem domu Pineta in v prikolicah, v kopališču Vevče in seveda stanarinah za delavce v samskem domu. Le tako bo mogoče v celoti realizirati plan

1981, ki ga je pripravila TOZD Družbeni standard.

Delovna skupnost skupnih služb je s svobodno menjavo dela ustvarila 12,766.904 din prihodka, za porabljena sredstva pa je bilo porabljeno 3,883.364 din.

Celotni prihodek za celo delovno organizacijo je po plačani realizaciji zaradi višjih planiranih cen ter višje realizacije tapet v primerjavi s preteklim letom višji, je pa kljub zavarovanim terjatvam za 23 milijonov nižji kot po fakturirani realizaciji. Zato se je tudi finančni uspeh TOZD (razen VETA) izkazal slabše, predvsem se to odraža v TOZD Tehnični papir, ker je znašala neplačana izvozna realizacija ob koncu letošnjega trimesečja 12,7 milijonov več kot v začetku leta. Ker so vsi materialni stroški ter pogodbene obveznosti iz dohodka od te neplačane realizacije že obračunani, bo to ugodno vplivalo na uspeh v II. trimesečju. Neugodno pa bo v naslednjem obdobju vplivala podražitev celuloze v mesecu februarju ob predvidoma nespremenjenih cenah papirja.

Porabljena materialna sredstva presegajo rast celotnega prihodka delno zaradi višjih cen, predvsem pa zato, ker vsebujejo porabo surovin, materialov, energije, storitve in druge materialne stroške ter po novih predpisih tudi izdatke za prehrano delavcev in izdatke za sprotno izobraževanje za fakturirano realizacijo.

Amortizacija je v višini planirane, obračunana v stroških po minimalnih stopnjah, v breme dohodka pa nad minimalnimi stopnjami.

Rast dohodka je nižja od rasti celotnega prihodka, zaradi višje porabe materialnih sredstev.

Davki in prispevki iz dohodka so obračunani po novih predpisih za vsako TOZD posebej in so kljub temu, da je davek iz dohodka nižji za 2%, višji za povečan prispevek za zdravstvo (7,13%) od bruto os. dohodkov, za stanovanjski prispevek (1,405

odstotka) od bruto os. dohodkov, zaradi nižjih olajšav izvoznikom ter zaradi prispevka ŽTP, ki je višji za 1,2% in znaša letos 6,2 odstotka od nezmanjšane davčne osnove iz l. 1980 (1/4), kar predvsem poveča obveznost v TOZD Tehnični papir.

Druga plačila iz dohodka, to so zavarovalne premije, članarine, bančni stroški, prisp. za mestno zemljišče, za zaklonišče idr., so bili obračunani v planirani višini.

V breme dohodka TOZD je obračunan prispevek za DSSS v planiranem znesku.

Obresti od kreditov so obračunane po članu in v višini 68% skupnega zneska bremenijo TOZD Grafični papir.

Čisti dohodek je nižji zaradi višje obremenitve dohodka. Predlagana razporeditev čistega dohodka je naslednja:

— za izplačane **bruto osebne dohodke**, ki vsebujejo 4,52% nižjo obremenitev za prispevke, kot v preteklem letu;

— za **stanovanjski prispevek**, ki je v breme čistega dohodka nižji kot v preteklem letu in je obračunan v višini 4,375% od bruto osebnih dohodkov;

— za **sklad skupne porabe** v planirani višini, razen za TOZD Družbeni standard, ki ni dosegla čistega dohodka za te namene ter za TOZD Tehnični papir v višini ostanka čistega dohodka;

— za **rezervni sklad** v višini 2,5 odstotka od doseženega dohodka, razen za TOZD Družbeni standard v višini ostanka čistega dohodka.

— **ostanek čistega dohodka v poslovnem skladu** za kritje združevanja sredstev, posojil nerazvitim, investicijskih posojil idr.

Skupaj smo za sklade podjetja, tj. za poslovni sklad in rezervni sklad za skupno porabo, za amortizacijo nad predpisanimi stopnjami dosegli 32.152 tisoč dinarjev, kar je 11% manj kot v enakem lanskem obdobju ter 39% manj v primerjavi s planiranim.

Izreden uspeh pa je dosegla TOZD Veta, ki je dosegla 37,6% skupnih sredstev za sklade podjetja.

Elementi	Realiz.		Plan za leto 1981		Indeks	
	I.—III. 80	I.—III. 81			81/80	81/plan
Celotni prih.	459.192	614.111	2.756.112	134	22	
Porabl. mater. sred.	311.315	450.558	2.000.976	145	23	
Amort. po predpis. stop.	23.454	28.046	11.856	120	25	
Dohodek	124.423	135.507	643.280	109	21	
Prisp. in druga plač. iz doh.	16.928	31.721	93.830	187	34	
Obresti od kred.	17.589	20.540	77.164	117	27	
Amort. nad predp. stop.	—	7.560	30.000		25	
Čisti dohodek	89.906	83.246	442.286	93	19	
Bruto os. doh.	50.667	56.258	250.952	111	22	
Stanov. prisp.	2.989	2.396	10.979	80	22	
Sklad SSP	6.281	4.304	21.060	69	20	
Rezervni sklad	3.171	3.469	16.522	109	21	
Poslovni sklad	26.798	16.819	142.773	63	12	

Kljub nekoliko nižjemu finančnemu rezultatu od lanskega v istem obdobju, lahko poslovanje ocenimo kot relativno ugodno, upoštevajoč izredne težave s preskrbo — predvsem celuloze iglavcev iz uvoza — ter spričo neprestanega dvigovanja cen naših glavnih surovin.

Velike, skorajda nerešljive težave imamo v prodajni politiki; zaradi uvoznih potreb bi morali do konca leta izvoziti preko polovice proizvodnje papirja. To pa bi imelo za posledico odvzem dodatnih količin papirja domačim

kupcem, kar bi imelo zanje katastrofalne posledice. Tudi za nas je tako povečanje neugodno, saj na to nismo niti tehnološko niti organizacijsko pripravljeni, pa tudi prilike na svetovnem trgu niso takšne, da bi omogočale takšen prodor izvoza brez velikih finančnih izgub. Dogovarjanja s kupci, na splošnih združenjih in drugod še niso prinesla rešitve tega problema, saj je nemogoče povečati izvozne količine in obenem obvarovati porabnike papirja pred zastoji.

Socialistično samoupravljanje, se pravi pravica do samoupravljanja, je nedvomno velika pravica, toda hkrati tudi velika odgovornost, ker mora v sistemu samoupravne demokracije vsak človek imeti vso odgovornost tudi za usodo drugega človeka.

Edvard Kardeij, 1977

Delegati poročajo

21. seja izvršnega odbora republiškega odbora Sindikata delavcev papirne, grafične, založniške in časopisno informativne dejavnosti Slovenije

Večja odgovornost do dela

Razprava je tekla o predlogih sprememb zakona o delovnih razmerjih, katere bomo obravnavali v javni razpravi na zborih delavcev. Največ je bilo dilem glede teze o izrabi letnega dopusta. Predlog je, da »če delavec izrabi letni dopust v dveh delih, mora v tekočem koledarskem letu izrabi najmanj 12 delovnih dni letnega dopusta v enem delu, preostali letni dopust pa ima pravico izrabiti najkasneje do 30. junija naslednjega leta«. Člani IO so po daljši razpravi prišli do enotnega mnenja, da bi s prenašanjem v celo polovico naslednjega leta dopust izgubil osnovni namen, zaradi katerega je sploh prišlo do pravice do letnega dopusta in nastala bi velika zmeda v kontroli. Tako je bil izglasovan predlog, da delavec drugi del letnega dopusta lahko izrabi do 31. januarja naslednjega leta.

Tudi določila disciplinskih ukrepov glede prenehanja delovnega razmerja so predlagana strožja; tako je predlog, da se izreče ukrep prenehanja delovnega razmerja po neprekinjenih 3 zaporednih delovnih dneh neopravičenega izostanka oz. 5 delovnih dni v obdobju treh mesecev.

Veliko govora je bilo tudi o višini pavšalne odškodnine za povzročeno škodo namenoma ali iz hude malomarnosti. Odgovornost do dela je potrebno zaostriti. Sedaj se odgovornost za izvrševanje delovnih nalog v pretežni meri ugotavlja in izvaja pri delih proizvodnega značaja, čim zahtevnejše naloge pa delavec opravlja, tem težje se njegova odgovornost ugotavlja ali celo zahteva. Verjetno tudi pavšalna odškodnina ni najboljša rešitev.

Nadurno delo oziroma delo v podaljšanem delovnem času bo potrebno bolj zaostriti, saj je to potrebno pridobivanje dodatnega dohodka in vzrok za to lahko iščemo v slabi organizaciji dela.

Stopnja brezposelnosti tudi terja, da se v spremembah in dopolnitvah zakona dokončno sprejme določilo o prepovedi zaposlovanja upokojenecov oz. da se onemogoči nadaljevanje delovnega razmerja, ko delavec dopolni pogoje za polno osebno pokojnino.

Gospodarjenje

Člani IO so poročali o analizi obravnave rezultatov gospodarjenja v letu 1980 v papirni in grafični dejavnosti.

Iz ustnih poročil članov izvršnega odbora, ki so bila podana na 20. seji izvršnega odbora dne 13. marca 1981 in na podlagi sprotnega spremljanja aktivnosti pri obravnavi zaključnih računov in pogojev gospodarjenja, je bilo ugotovljeno naslednje:

- da je bila pobuda republiškega odbora, da se sprejme operativni program obravnave zaključnih računov z nosilci in roki, zelo pozitivna za aktivnost članov izvršnega odbora in OOOZS posameznih organizacij združene-ga dela;

- da smo s opomnikom, ki so ga dobile OOOZS in člani republiškega odbora, usmerili razpravo v tista temeljna področja, ki so pomembna za enotnost obravnave zaključnih računov in odločanje delavcev;

- da so TOZD in DO sprejemale rokavnike (pobudo rep. odbora) z opredelitvijo nosilcev nalog o poteku obravnave in sprejemanja zaključnega računa 1980. V rokavnikih so morale biti opredeljene vse faze obravnave, od začetne — razširjene seje samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij, preko sindikalnih skupin, zborov delovnih ljudi — pa do sprejema zaključnih računov na sejah delavskega sveta TOZD in DO;

- da je posebna zadolžitev poslovnih organov in strokovnih služb za pripravo kvalitetne in razumljive ocene gospodarjenja za leto 1980 dala pozitivne rezultate ob obravnavi problematike gospodarjenja v posameznih TOZD in DO;

- da so se ob sprejemu zaključnega računa predhodno dogovarjali z delavci oz. družbenopolitičnimi organizacijami o razdelitvi sredstev za OD, katere niso bila razdeljena do obravnave in sprejema zaključnega računa;

- da so hkrati ob obravnavi ocene gospodarjenja dale predvsem družbenopolitične organizacije konkretne predloge in pobude za stabilizacijsko obnašanje TOZD in DO v letu 1981, glede na prisotno problematiko in oceno gospodarjenja v letu 1980;

- da so bile posamezne razprave usmerjene tudi v dejavnost DSSS ter na ta način v svobodno menjavo dela med TOZD in DSSS.

Prikaz nekaterih osnovnih značilnosti, ki so bile ugotovljene pri obravnavi zaključnih računov za leto 1980

- Ocene gospodarjenja v letu 1980 so bile pripravljene v vseh TOZD in DO, za katere so bili zadolženi člani izvršnega odbora. Čeprav so bile nekatere ocene gospodarjenja še pomanjkljive, so bile dobra osnova za predhodno razpravo na skupnih sestankih družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov oz. predstavnikov DS.

- Glede na to, da v grafični in papirni dejavnosti ni imela nobena delovna organizacija izgube, dosti pa jih je na mejli rentabilnosti (predvsem zaradi pomanjkanja surovin), so bile razprave usmerjene tudi na pridobivanje dohodka ter na hiter porast cen posameznim repromaterialom, surovinam, energetiki itd., kar je dajalo tem razpravam poudarek, kako gospodariti bolje, da drugo leto ne bo še bolj kritično.

- V tistih OZD, kjer so imeli finančni načrt v celoti pokrit, pa so sredstva čistega dohodka razporejali po posameznih postavkah (od regresa za letni dopust do stanovanjskih sredstev).

- Pri oceni gospodarjenja je letos prišla do izraza tudi sindikalna akcija, da je potrebno ob zaključnem računu dejansko oceniti delo poslovnih organov ter jim na osnovi rezultatov, ki jih je dosegla delovna organizacija oz. TOZD pri poslovni politiki in razvoju samoupravnih odnosov, ponovno potrditi njihove mandate. Tudi takšen način je spodbujal poslovne organe, da so pripravili bolj temeljite analize, kot prejšnja leta, ker so začutili, da v tem trenutku ni to le gola formalnost.

- V večini primerov so delavci sami v razpravah na zborih delovnih ljudi opozarjali na določene pomanjkljivosti kot npr.:

- na slabo informiranje delavcev,
- na slabo organizacijo dela,
- na slabo izkoriščanje delovnega časa,
- na povečano odsotnost z dela,
- na naraščanje materialnih stroškov,
- na nesmotrno porabo reprezentančnih stroškov,
- na možnost boljše izkoristka proizvodnih zmogljivosti,
- na varstvo pri delu,
- na nedodelan sistem delitve po delu itd.

Takšne razprave so nam bile tudi letos kazalec, da se delavci zavedajo problema, kako ustvariti čim večji prihodek in da jim je poznan »Dogovor o uresničevanju družbene usmeritve dohodka v letu 1980«, ki jih v končni fazi le usmerja k racionalnemu trošenju družbenih sredstev in da razmišljajo o koriščenju notranjih rezerv.

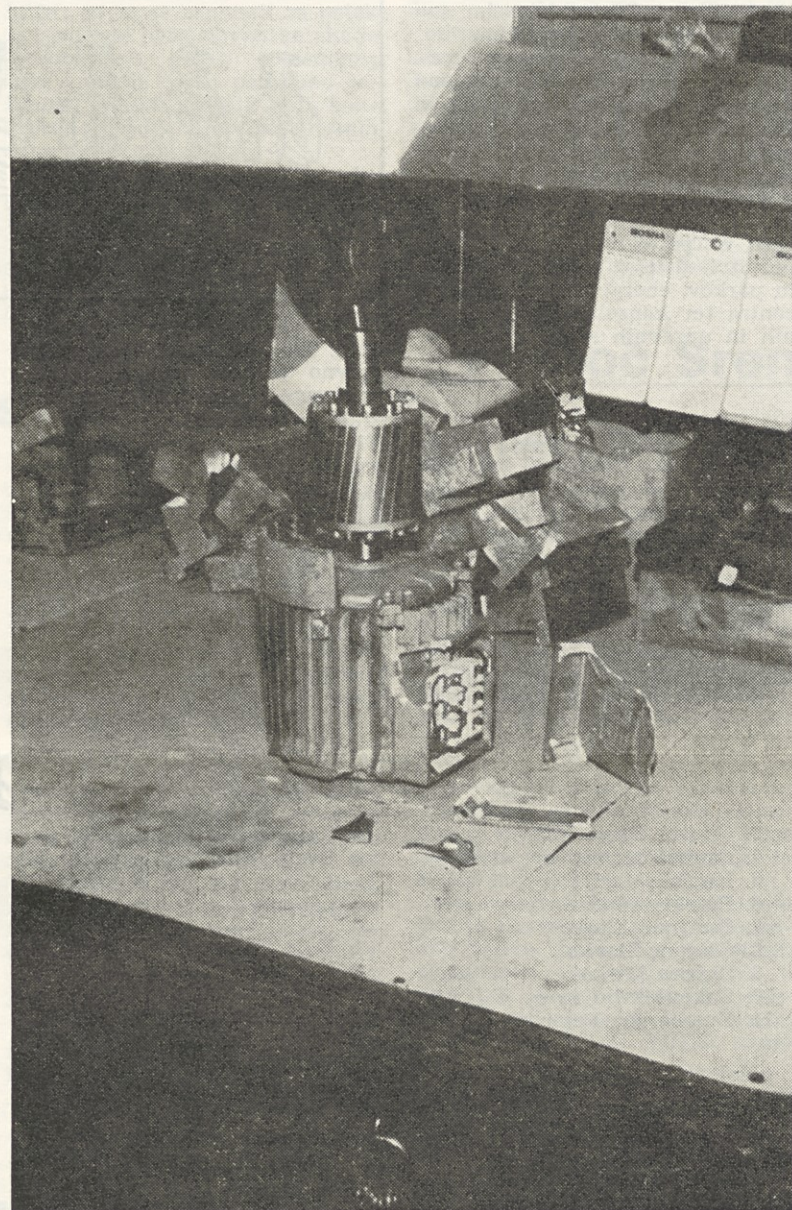
Kljub prizadevanju in kljub priporočilom republiškega odbora so bile posamezne ocene gospodarjenja še vedno preveč usmerjene na finančne kazalce (pisme-

na poročila članov republiškega odbora) o delitvi dohodka in čistega dohodka, premalo pa v analizo pridobivanja dohodka. Povečevanja cen njihovih izdelkov so šla zelo hitro mimo zborov delovnih ljudi ali pa so bila prikazana kot objektivno dejstvo glede na ostale podražitve.

— Pozitiven premik se kaže v letošnjem letu pri razvoju dohodkovnih odnosov med TOZD v okviru DO v nekaterih organizacijah združenega dela. Medtem ko se zopet drugje še vedno prikazuje kritičen odnos (velja predvsem za poslovodne strukture) do tega vprašanja, ker ugotavljajo, da dohodkovne odnose ni mogoče uve-

bilo, da kljub samoupravnim sporazumom v večini TOZD še vedno sistem svobodne menjave deluje proračunsko, oz. da delovne skupnosti pridobivajo dohodek še vedno neodvisno od prispevka, ki so ga prispevale k povečanem prihodku TOZD.

— V večini primerov so bile ocene gospodarjenja in poročila o zaključnem računu za leto 1980 primerjana samo na leto 1979. Povsod je bilo obravnavano gospodarjenje samo med TOZD delovne organizacije. Niso se primerjali z drugimi sorodnimi TOZD in DO, ker še niso imeli podatkov iz drugih OZD in ni bilo možno pripraviti primerjav.

V glavnem je vzrok nesreče, zastoja, strojeloma... človeški faktor
Tudi za strojelom v TOZD Grafični papir pri stroju za zavijanje zvitkov je bil gotovo nekdo kriv, a kaj, ko spet ne vemo, kdo. Vemo le, da je zatajila budnost, saj bi sicer do tega ne prišlo ali pa bi bile posledice milejše in predvsem cenejše

ljaviti, ker nimajo še izdelanih normativov in ker se menjajo sistemski ukrepi.

Zato je izvršni odbor tudi ugotovil, da dohodkovni odnosi v teh delovnih organizacijah sploh niso bili največkrat dovolj analizirani s stališča in cilja uresničevanja novih družbenoekonomskih odnosov glede na sprejeto ustavo in zakon o združenem delu.

— V ocenah o gospodarjenju je bil v večini primerov dan poudarek razporejanju sredstev za nove investicije, premajhen pa informaciji o uresničevanju investicijskih programov in rezultatih, ki so jih dala vlaganja same TOZD ali pa na podlagi združevanja dela in sredstev v drugih organizacijah združenega dela.

Poseben problem se kaže pri združevanju sredstev tistih OZD, ki so vložile sredstva v surovinsko osnovo, kasneje, kljub sprejetim dogovorom, ne dobijo dogovorjenih količin surovine (papirja in celuloze), pa čeprav so združevala sredstva ravno zaradi tega, da si pravočasno zagotovijo surovinsko osnovo.

— Dosti kritike je bilo izrečene na račun svobodne menjave dela med TOZD in DSSS. Omenjeno je

je. Takšna je tudi ugotovitev Splošnega združenja. Zaradi pomanjkanja dobav celuloznega lesa iz domačih gozdov ter zmanjšanih možnosti uvoza celuloznega lesa kaže, da se bo moral obseg proizvodnje celuloze v letu 1981 zmanjšati. To pa pomeni tudi zmanjšanje obsega proizvodnje papirja. Zaradi pomanjkanja papirja in drugih izdelkov papirne industrije pa bo grafični in grafično-predelovalni industriji, časopisni in založniški dejavnosti primanjkovalo papirja, lepenke in kartona, zaradi česar bo potrebno zmanjšati obseg proizvodnje ali jo celo ustaviti.

Splošni združenji grafične, grafično predelovalne industrije, časopisne in založniške dejavnosti ter knjigotrštva Slovenije sta to problematiko obravnavali in na osnovi ugotovitev predlagata naslednje ukrepe:

Za zagotovitev proizvodnje celuloze:

- Povečano dobavo celuloznega lesa iz domačih gozdov, celoten posek etata in ureditev odnosov pri odkupu iz zasebnih gozdov (večji odkup lesa na panju, stimulirati lastnike gozdov za sečnjo v lastnih gozdovih);

- zagotovitev predvidenih dobav celuloznega lesa iz drugih republik (BiH, Hrvaška), kjer se je dobava iz 25 % v letu 1976 zmanjšala na komaj 13 % v letu 1980;

- destimulacija izvoza celuloznega lesa in večja stimulacija izvoza izdelkov višje stopnje predelave (papir in grafični proizvodi);

- na področju zagotavljanja deviznih sredstev zmanjšanje obveznosti v okviru devizne bilance republike po sklepu SISEOT iz 0,65 na 0,90 pri izdelkih najvišje možne stopnje predelave v reproceloti.

Proizvodnja papirja:

- Zagotovitev možnosti uvoza večjih količin celuloze;

- zmanjšanje prenesenih obveznosti dodatnega izvoza celulozne in papirne industrije iz leta 1980 v letu 1981 v višini 16.568.000 dolarjev na dejanske ugodnosti, ki jih je iz povečanih obvez koristila ta industrija, kar znaša 4.265.587 dolarjev. Možnost poravnave prevzetih obveznosti naj bi se podaljšala do novembra 1981.

Grafična proizvodnja:

- Povečanje količin dobav papirja iz domače papirne industrije ter spremembe režima iz DK in LB;

- urediti neskladja v stimulaciji izvoza ter povečati stimulacijo za izdelke najvišje možne predelave;

- zagotovitev deviznih sredstev za uvoz celuloznega lesa in celuloze za proizvodnjo papirja v času, ko še niso realizirani devizni prilivi na podlagi izvoza grafičnih izdelkov.

V. B.

Poročilo s 6. seje sveta za življenjske in delovne razmere, oddih in izrabo prostega časa pri občinskem sindikalnem svetu ZSS občine Moste-Polje z dne 12. 5. 1981; poroča JOŽICA RAZDEVSEK:

Za sejo je bilo pripravljeno obsežno gradivo, člani sveta pa smo razpravljali o:

1. Letnem poročilu stanja in ukrepov sanitarnih inšpekcijskih služb skupščine mesta Ljubljane v zvezi s pogoji nastanitve samostojnih delavcev in ugotovitvami stanja na področju organizirane prehrane. Ugotovitve sanitarnih inšpektorjev se nanašajo na poročila o odpravah pomanjkljivosti sanitarno-tehničnega značaja, ki jih ugotavljajo pri rednih inšpekcijskih pregledih nastanitvenih objektov kot v obratih družbene prehrane. V primerih, ko DO ne ukrepajo v smislu odprave pomanjkljivosti, jih le-ti predlagajo v kaznovanje. Sanitarni inšpektorji opravljajo tudi preventivno delo v smislu izboljšanja obstoječih razmer, kar je še posebno pomembno. Tako smo se člani komi-

Kako do več celuloze in papirja?

Člani IO so veliko razpravljali tudi o kritičnem stanju v proizvodnji celuloze, papirja, grafične in grafično-predelovalne industri-

Delegati poročajo

(Nadaljevanje s 3. strani)

sije dodobra seznanili s pregledom stanja na področju organizirane prehrane in nastanitvenih pogojev za samske delavce za posamezne delovne organizacije naše občine. Iz pregleda pa je razvidno, da posamezne delovne organizacije še vse premalo upoštevajo tako izvajanje SS o minimalnih standardih kot tudi zahteve v zvezi s prehranjevanjem delavcev, predvsem tistih iz drugih republik.

2. Aktualnih vprašanjih v zvezi z varstvom okolja in urejanjem prostora:

Vse bolj se pojavljajo pereča vprašanja v zvezi z varstvom okolja, ogrožanjem kvalitete pitne vode, krčenja in drobljenja kmetijskih zemljišč, nedovoljenih gradenj, neurejenosti novozgrajenih sosesk in drugo. Prav zaradi urejanja teh problemov bomo morali v bodoče ob podpori vseh družbenopolitičnih organizacij sprejeti ustrezne usmeritve na področjih: usklajevanje urbanistične politike na ravni občine in mesta, zaščita kmetijskih obdelovalnih površin, varstvo in izboljšanje okolja ter organizacija urbanističnega delovanja. Pomembno je vprašanje Ljubljana

2000 in problematika prostora v tej zvezi, kjer gre za celo vrsto vprašanj vseh vidikov družbenega, socialnega, ekonomskega in prostorskega planiranja skupaj z vprašanji razvoja po področjih kot dejavnosti v odprtem prostoru problemu kmetijstva in gozdarstva, vodnega gospodarstva, industrije, stanovanjske graditve, problemov prometa, energetike, rekreacije in turizma, varovanja kulturnih in naravnih dediščin, varstva okolja, problemov SLO itd.

Prav v ta namen je podana idejna zasnova novega urbanističnega načrta mesta Ljubljane, upoštevajoč najtežje probleme kot npr.: odpravo barakarskih naseelij, ki predstavljajo higiensko, socialno in politično problematiko. Odprava je možna bodisi z organizirano gradnjo nižjega standarda ali pa družbeno gradnjo v okviru SSS. Poleg tega so podane še ideje o: zagotovitvi realizacije 10-letnega programa stanovanjsko-komunalne izgradnje mesta, usklajitvi kmetijskih zemljišč s potrebami urbanizacije, ureditvi sistema zelenih površin in parkov, energetike, preobrazbe centra ter konsolidacije strokovnih in upravnih služb.

3. Podano je bilo poročilo službe pravne pomoči pri RS ZSS za obdobje od 1. 1. do 15. 4. 1981 ter informacija o ugotovitvah družbenega pravobranilca samoupravljanja za področje naše občine. Pomoč pri varstvu samoupravnih pravic so delavci iskali predvsem zaradi sklepov o prenehanju delovnih razmerij, nezakonitih preizreditev, nepriznavanju bolezni in izplačil osebnih dohodkov, jubilejnih nagrad in drugo. Za-

— izvajanje SS o minimalnih standardih;
— izvajanje politike zajamčenega osebnega dohodka in socialnih korektivov;
— ugotavljanje vrste vzrokov odsotnosti z dela;
— spremljanje dela odborov za varstvo pri delu v OZD;
— vključevanje v oblikovanje družbenega dogovora za dela in naloge, za katera se delovna doba šteje s povečanjem;

— preverjanju, kako se DO vključuje v razreševanje stanovanjskih problemov zaposlenih delavcev.

Člani sveta smo sprejeli še naslednje sklepe:

— Vse organizacije združenega dela in skupnosti v Ljubljani so dolžne podpisati SS o štipendiranju. Za izvedbo tega pa se zadolži občinski sindikalni svet. Istočasno so DO in delovne skupnosti dolžne določila SS vgraditi tudi v svoje samoupravne akte in tako zagotoviti izvajanje enotne štipendijske politike.

— Občinski sindikalni svet je zadolžen za izvajanje akcijskega programa na področju stanovanjskega gospodarstva. Reševanje stanovanjske problematike je ena temeljnih nalog sindikata, zaradi česar so prav sindikati dolžni spremljati uresničevanje akcijskega programa.

— Leto 1981 je proglašeno za mednarodno leto invalidov pod geslom »popolno sodelovanje in enakost invalidov«. OOS v DO so dolžne, da skupaj z odbori za varstvo pri delu obravnavajo področje preventive invalidnosti, zaposlovanja invalidov, nagrajevanja, razporejanja na dela in naloge in drugo.

Občinski sindikalni svet pa bo v letu 1981 pripravil analizo razmer na področju invalidnosti za DO v naši občini.

Delegatsko poročilo s 15. seje zbora uporabnikov in izvajalcev skupščine komunalne skupnosti občine Moste-Polje z dne 9. 4. 1981

Na skupščini je bilo prisotnih preko 70 % članov tako zbora uporabnikov kot zbora izvajalcev.

V obsežnem dnevnem redu smo delegati posvetili kar največ pozornosti poročilu o realizaciji plana za leto 1980, predlogu letnega plana 1981 in predlogu srednjeročnega plana 1981—1985.

V poročilu o realizaciji plana za leto 1980 je bil podan opis realiziranih nalog urejanja stavbnih zemljišč ter novogradenj in rekonstrukcij za posamezne krajevne skupnosti naše občine skupaj s problematiko posameznih področij. Delegati skupščine smo poročilo o realizaciji plana za leto 1980 sprejeli s pripombo, da izvršni odbor in Soseska kot strokovna služba podata na pripombe delegatov pismene odgovore. Ker je bilo poročilo o vzdrževanju kolektivnih komunalnih naprav na predlog izvajalca KPL umaknjeno z dnevnega reda, smo delegati sprejeli sklep, da se to poročilo obravnava na prihodnji skupščini skupaj z letnim planom 1981.

Obravnavali smo še predlog srednjeročnega plana 1981—1985 kot tudi plan za leto 1981, v katerih je opredeljeno komunalno gospodarstvo občine kot celote, navedena pa so vsa konkretna dela po krajevnih skupnostih in seveda viri financiranja.

Tudi na predložene planske dokumente je bilo s strani delegatov uporabnikov dovolj kritičnih pripomb, na katere ni bilo mogoče odgovoriti na sami skupščini. Delegati skupščine smo sicer plan 1981—1985 in plan 1981 sprejeli, istočasno pa zadolžili izvršni odbor in Sosesko kot strokovno službo, da na pripombe delegatov podata pismene odgovore. Sprejet je bil tudi sklep, da izvršni odbor razreši vprašanja realizacije plana kolektivnih komunalnih naprav za leto 1980.

Delegati skupščine smo razpravljali še o predlogu samoupravnega sporazuma o ustanovitvi skupnosti za cene mesta Ljubljane in sprejeli sklep, da je v zvezi s problematiko potrjevanja cen v Ljubljani takšna skupnost potrebna. Razprava je potekala še o SS urejanja strokovnih del Soseske, sprejet pa je bil tudi sklep o podaljšanju odloka za komunalni prispevek.

R. J.

Na referendumu smo glasovali

za spremembe in dopolnitve Samoupravnega sporazuma o združitvi v DO Papirnico Vevče in za uskladitev statuta DO s temi spremembami in dopolnitvami. Na predlog družbenega pravobranilca samoupravljanja je te spremembe in dopolnitve obravnavala komisija za izvajanje zakona o združenem delu, obravnavali smo jih delavci na svojih zboreh in jih 7. maja na referendumu z večino glasov vseh delavcev sprejeli.

V. B.

Izvolili smo nove delegate

7. maja 1981 smo v TOZD in DSSS volili polovico delegatov v delavske svete, člane odborov samoupravne delavske kontrole, naše tri člane delavskega sveta SOZD Slovenija papir in našega člana samoupravne delavske kontrole SOZD Slovenija papir.

Prepričani, da smo delegatsko dolžnost v organih upravljanja poverili pravim ljudem, smo izvolili:

v delavski svet TOZD TEHNIČNI PAPIR

1. Avbelj Janez
2. Cenkra Malči
3. Jerebič Janez
4. Kamšek Janez
5. Lampelj Tončka
6. Ošljaj Janez
7. Pinoza Jože
8. Zorko Stane
9. Jančar Brane
10. Novak Tomaž
11. Blažin Leon
12. Avsec Brane
13. Jušič Alija
14. Korlat Ibro

v delavski svet TOZD GRAFIČNI PAPIR

1. Anžur Stane
2. Goršič Marko

3. Hauzar Franc
4. Grabec Malči
5. Kozjek Marija
6. Potokar Matija
7. Strajnar Zlatko
8. Škrjanc Slavko
9. Škvorc Mirko
10. Zakovšek Bojan
11. Žumbergar Peter

v delavski svet TOZD VETA

1. Kumar Avgust
2. Miklavčič Karel
3. Miklič Ludvik
4. Pugelj Janez
5. Valič Franc

v delavski svet TOZD BLAGOVNI PROMET

1. Čemažar Ciril
2. Fister Tatjana
3. Flerin Zdenka st.
4. Huskić Safet
5. Miklavž Mila
6. Milinčič Rade
7. Potokar Jože
8. Sedlarevič Radun
9. Vidic Tatjana

v delavski svet TOZD DRUŽBENI STANDARD

1. Bulič Marija
2. Čučulović Boris

3. Kranjc Marija
4. Švalj Ana

v delavski svet DSSS

1. Bojc Milena
2. Hribar Emilija
3. Kure Anton
4. Lazar Slavica
5. Oman Anica
6. Pirc Danica
7. Rigler Miljenko

v delavski svet DO iz TOZD TEHNIČNI PAPIR

1. Babnik Janez
2. Bašnac Drago
3. Brdar Djuro
4. Bukovec Viktor
5. Grigić Sime
6. Kocjančič Marija
7. Ljubijankić Rašid
8. Štihar Janez
9. Zupančič Vinko

iz TOZD GRAFIČNI PAPIR

10. Džaferović Muho
11. Odlazek Martin

iz TOZD VETA

12. Mežnar Marija

iz TOZD BLAGOVNI PROMET

13. Golob Granc
14. Lampelj Franc

iz DSSS

15. Marolt Marija

v delavski svet SOZD

1. Avbelj Ivo
2. Škvorc Miro
3. Ulčakar Edo

V odbore samoupravne delavske kontrole so izvoljeni:

V TOZD TEHNIČNI PAPIR

1. Dremelj Marinka
2. Horvat Budimir
3. Jerman Valentin
4. Mikuljan Bruno
5. Purić Hasan

V TOZD GRAFIČNI PAPIR

1. Babnik Francka
2. Kamnar Stane
3. Kolenc Marjan
4. Omahen Alojz
5. Pavlič Anton

TOZD VETA

1. Ivković Vesna
2. Keber Franc
3. Kocjančič Draga
4. Skubic Alojz
5. Trentelj Slavko

TOZD DRUŽBENI STANDARD

1. Čuden Franc
2. Kure Martina
3. Snoj Štefka
4. Štamcar Cvetka

TOZD BLAGOVNI PROMET

1. Anželj Martin
2. Babnik Stane
3. Lopatič Ludvik
4. Skube Franc
5. Stanić Vojo

DSSS

1. Andrič Srečko
2. Anžič Vida
3. Garbajs Sonja
4. Jeriha Milka
5. Remec Marija

DELOVNA ORGANIZACIJA

1. Likar Konrad
2. Magister Anica
3. Perko Anton
4. Zapušek Andrej
5. Antončič Stane
6. Pezdirc Janez
7. Nenadič Radoslav
8. Vidmar Jože
9. Žubergar Ivan
10. Čuden Franc
11. Andrič Sreč

V samoupravno delavsko kontrolo SOZD Slovenija papir pa smo izvolili Perko Antona.

Tudi krajan ob Pečinski ulici se bodo kmalu oddahnili, saj je za asfaltiranje že vse pripravljeno (foto Ciril Zupančič)

Akcija, ki se je iztekla, a ostaja

5. maja je bila v naši delovni organizaciji 29. seja aktiva novinarjev v združenem delu moščanske občine. Enkrat mesečno se srečujejo, vsakokrat v drugi delovni organizaciji. Poleg mesečnih aktualnosti je redna točka dnevnega reda tudi strokovni pogovor in izmenjava izkušenj pri

opravljanju nalog s področja informiranja.

Tokratne seje se je udeležilo izredno veliko število članov aktiva, tako da je bila naša sindikalna soba kar premajhna. Pred pričetkom same seje je bil organiziran pogovor o informiranju v združenem delu in predvsem o rezulta-

tih akcije »1000 delavcev-sodelavcev«.

Tako smo v svoji sredi pozdravili tovariše:

Jana Širka, predsednika sekcije za informiranje pri predsedstvu zvezne konference SZDL — Beograd,

Zdravka Čolića, sekretarja te sekcije,

Albino Tušar, članico izvršnega odbora republiške konference SZDL,

Borisa Muževića, sekretarja tisk. centra RK SZDL,

Vladimirja Jermana, vodjo informativne službe RS ZSS,

Matjaža Keka, sekretarja inform. službe pri RS ZSS.

Tovariše iz zvezne konference SZDL, ki so se zanimali za potek in rezultate naše slovenske akcije pridobivanja novih dopisnikov, smo o akciji dokaj podrobno seznanili in jim orisali tudi konkretna prizadevanja v posameznih delovnih organizacijah.

Z akcijo »Tisoč delavcev — tisoč sodelavcev«, ki se je decembra iztekla, a še naprej ostaja, smo lahko zelo zadovoljni, saj je pressegla vsa pričakovanja. Evidentiranih je 3600 novih dopisnikov in če bo večina teh, ki so se vključili

v akcijo, še nadalje sodelovala v dopisniški mreži, smo lahko več kot zadovoljni. Dokazali smo, da slovenski delavec ne zna s klavirjem samo udariti, ampak tudi pisati, s svinčnikom pa zna tudi udariti, saj so v okviru akcije delavci spregovorili tudi o zelo kritičnih vprašanjih, o katerih prej niso pisali. Glavni namen akcije je bil, da delavec ne more biti samo sprejemnik informacij, ampak tudi ustvarjalec informacij in spodbudnik zanje.

Prav bi bilo, da bi se tega delavci zavedali v večji meri, da bi osvojili **svobodno informacijo**. Seveda pa svobodna informacija ne pomeni pravice, da nekdo širi neresnico po svoji volji, ampak pravico vsakogar, da sliši resnico, kot je poudarjal Edvard Kardelj.

V našem glasilu smo v teku akcije zabeležili 17 novih dopisnikov, ki bodo povabljeni na zaključno slovesnost s podelitvijo posebnih značk, predvidoma v mesecu juniju. Podelitev bo organizirala komisija za obveščanje in politično propagando pri občinskem sindikalnem svetu. Naj omenimo še to, da je bilo v naši občini pridobljenih 198 novih do-

pisnikov, ki se bodo udeležili podelitvene slovesnosti skupaj z manjšim številom višjih dopisnikov.

Še enkrat pozivamo vse, ki so že sodelovali s prispevki v našem glasilu, da se nam še oglasijo, prav tako pa vabimo tudi tiste, ki se iz kakršnihkoli razlogov do sedaj v dopisništvo še niso vključili, naj se nam pridružijo! Vsak dan je v naši delovni sredini nekaj novega, opazite, da ni kaj v redu ali, da je narejeno kaj posebno dobrega, pogovarjate se o teh in onih problemih, o raznih gospodarskih vprašanjih, samoupravnih nepravilnostih, rešitvah. Vse to bi radi vedeli tudi drugi sodelavci in laže bi bilo potem poiskati pravilne rešitve, odstraniti probleme, premostiti težave, izraziti pohvalo ali grajo itd. Zato nam o vsem tem napišite in nič ne de, če je roka malo bolj okorna, ko drži svinčnik. Lahko pa nas v informativni službi pokličete ali obiščete in bomo skupaj oblikovali zapis.

Sodelujte v glasilu!
Informirajte druge, da boste tudi sami informirani!

Urednica

Razširjena seja aktiva organizatorjev obveščanja v združenem delu tokrat v Papirnici Vevče

Volilna seja občinskega sveta ZS

18. redna — volilna seja občinskega sveta ZS Ljubljana Moste-Polje je bila 23. aprila v Intereuropi.

Osrednja točka dnevnega reda je bila razprava o rezultatih goje položaj organizacij združenega dela, ki so poslovale v preteklem letu z izgubo ali na robu rentabilnosti. Sprejet je bil sklep, da morajo poslovni organi ob trimesečju izdelati programe, ki bodo vsebovali izboljšanje poslovanja, racionalnejšo izrabo surovin in energije. Žalosten je tudi rezultat sprejemanja planskih dokumentov, kar je potrebno nemudoma pospešiti.

Kar 80 TOZD od 120 v občini je delno kršilo družbeni dogovor o

razporejanju dohodka in OD, od tega 26 organizacij iz negospodarstva. Vendar bodo podrobneje obravnavane s komisijskim nadzorom za raziskavo vzrokov le tiste organizacije, ki so maso za izplačilo OD presegle več kot za 5%. Le-te bodo morale neupravičen višek izplačil povrniti do septembra. Med kršitelji je bila omenjena tudi naša TOZD Blagovni promet.

Več bo treba storiti tudi za zaščito socialnega položaja delavcev.

V razpravi so člani ugotavljali, da se tudi v sindikatu še vedno srečujemo s prevelikim oportunistom in premajhno borbo za napredek. Poudarjeno je bilo, da je treba odgovornost zaostri na vseh nivojih. Sindikat bi moral v ponovno akcijo o izostankih pri delu, o koristni izrabi delovnega časa in drugem, kar prispeva k slabšemu poslovanju.

Jasno vidne pa so vendarle tendence zmanjševanja splošne in skupne porabe; izgube v delov-

nih organizacijah nasploh se zmanjšujejo. Narodi Jugoslavije smo že večkrat dokazali, da smo sposobni razrešiti tudi na videz nerešljive probleme, tako ekonomske kot druge, ki so se pojavili pred nami. In zato bomo izšli tudi iz dosedanjih gospodarskih težav, saj gospodarstvo pri nas oživlja, seveda pa je za zmago potrebna borba, ki ne more ostati brez težav.

Na volilni seji so bili na osnovi kandidacijskega postopka zaradi upokoitev, prezaplenosti in na lastno željo razrešeni nekateri člani občinskega sveta, predsedstva, odborov in komisij pri OS ZS, izvoljeni so bili novi člani, prav tako sta bila ponovno enoglasno izvoljena predsednik občinskega sindikalnega sveta Andrija Vlahovič in podpredsednica Marija Juvančič.

Delegata iz naše DO ostajata še naprej člana občinskega sindikalnega sveta in sicer Keber Alenka in Mataruga Ostoja.

V. B.

Z VŠOD na strokovno ekskurzijo

VŠOD — Visoka šola za organizacijo dela v Kranju omogoča študentom višješolskega študija, da ob koncu teoretičnega dela tudi praktično vidijo različne vrste proizvodnih dejavnosti. Kot študent Papirnice Vevče in študent visokošolske ustanove sem se strokovne ekskurzije ob pomoči delovne organizacije lahko udeležil.

Tridnevni program je zajemal ogled močno razvite industrije v republiki Bosni in Hercegovini. Ogledali smo si dve delovni organizaciji: TAS — tovarno avtomobilov v Sarajevu in HE — hidroelektrarno Grabovica na Neretvi, ki je v zaključni fazi izgradnje. Za popestritev pa smo si ogledali še zgodovinsko bogata mesta: Sarajevo, Mostar in Dubrovnik ter legendarno dolino Neretve.

TAS, ki združuje delo v kombinatu UNIS, je ena večjih delovnih organizacij v Sarajevu in okolici. Je 23 km oddaljena od mestnega jedra, zato se srečujejo s problemom dovoza delavcev. Tu in v celotnem Sarajevu so problem rešili s spremenjeno uro prihoda na delo. Zato v TAS, kjer delo poteka v dveh izmenah po 8 ur, pričnejo delo ob 8. uri dopoldan in ob 16. uri popoldan. Proizvodni program zajema izdelavo sestavnih delov in montažo vo-

zil golf in jetta. So popolnoma odvisni od nemške avtomobilske industrije, saj v Jugoslaviji izdelajo le 20% delov za ti vrsti avtomobilov. Montažna linija, ki so nam jo v celoti predstavili, je napravila izreden vtis o usklajenosti montaže, okolica pa o urejenosti in čistoči. Močno imajo razvito medfazno kontrolo, saj po nekaj fazah montaže kontrolorji, ki imajo vidne oznake, pregledujejo pravilnost opravljenega dela. Tudi testiranje vozil je takoj po končani montaži, po 8 minut za vsako vozilo. Dnevno sestavijo ob normalnem poteku dela 112 vozil, vendar še niso izkoriščene vse zmogljivosti, saj je montažna linija grajena za šestavo 50.000 avtomobilov letno. Razvojno in inovacijsko dejavnost imajo slabo razvito, kar opravičujejo z nizko strokovnostjo kadra. V delovni organizaciji TAS je zaposlenih 2000 delavcev, od tega v skupnih službah 250. Povprečni osebni dohodek na zaposlenega znaša 6.500 din.

Ogled HE Grabovica na Neretvi nam je omogočil predvsem pridobiti predstavo o razsežnostih objektov za izkoriščanje vodne energije. Neretva, znana po hitrosti teka in lepoti okolice, po kateri teče, se bo v nekaj letih spremenila, saj bodo na odseku od Jablanca do Mostarja na dolžini 55 km zgrajne 3 hidroelektrarne;

HE Jablanac že pošilja električno energijo v naše omrežje, dve sta pa še v izgradnji: HE Grabovac, ki bo pričela obratovati letos jeseni in HE Selakovac, ki jo gradijo avstrijski monterji.

V HE Grabovac je vgrajena največja Kaplanova turbina, kar jih je proizvedel ljubljanski Litostroji. Zmogljivost je 68.000 kW, turbina s premerom 5,5 m pa ima 125 obratov na minuto. Kolikšne razsežnosti so, pričajo naslednji podatki: jez je visok 40 m in so za gradnjo potrebovali 250.000 m³ betona; skozi vstopno cev, ki ima premer 6 metrov, pa prideka na lopate turbine 250 m³ vode v sekundi. Taka gradnja zahteva tudi svoj davek, zato so od leta 1977, ko so pričeli z gradnjo, zabeležili že nekaj nesreč s smrtnim izidom — a so nam zatrdili, da jih je v primerjavi z drugimi podobnimi gradnjami malo. Živo predstavo o poteku montaže in remontov tolikšnih turbin so nam pričarali sošolci iz Litostroja, ki so po vsem svetu sami sodelovali pri podobnih opravilih.

Zahvaljujem se delovni organizaciji, da mi je omogočila udeležbo na strokovni ekskurziji, saj sem pridobil realno predstavo o razsežnostih in zmogljivostih še drugih vrst industrijske proizvodnje.

Stane Antončič

Pomoč Sremski Mitrovici

Tovarna celuloze in papirja »Milan Stepanović — Matroz« Sremska Mitrovica nas je seznanila z izgubo nad 800 milj. din pri proizvodnji celuloze.

Finančni načrt sanacije predvideva, da bodo rezervni skladi Pokrajine in občine ter posojila bank pokrili večino izgube s tem, da bi kupci celuloze in papirja krili 200 milj. din izgube.

Glede na to, da smo Vevčani najmočnejši kupci njihove celuloze, so pričakovali, da bomo pri sanaciji sodelovali z najmanj 20 milj. din, ki naj bi jih dali iz rezervnega sklada kot posojilo za dobo 7 let in 3% obresti. Sanacija bi morala uspeti, saj bo sicer ogrožena njihova proizvodnja in s tem tudi dobava celuloze.

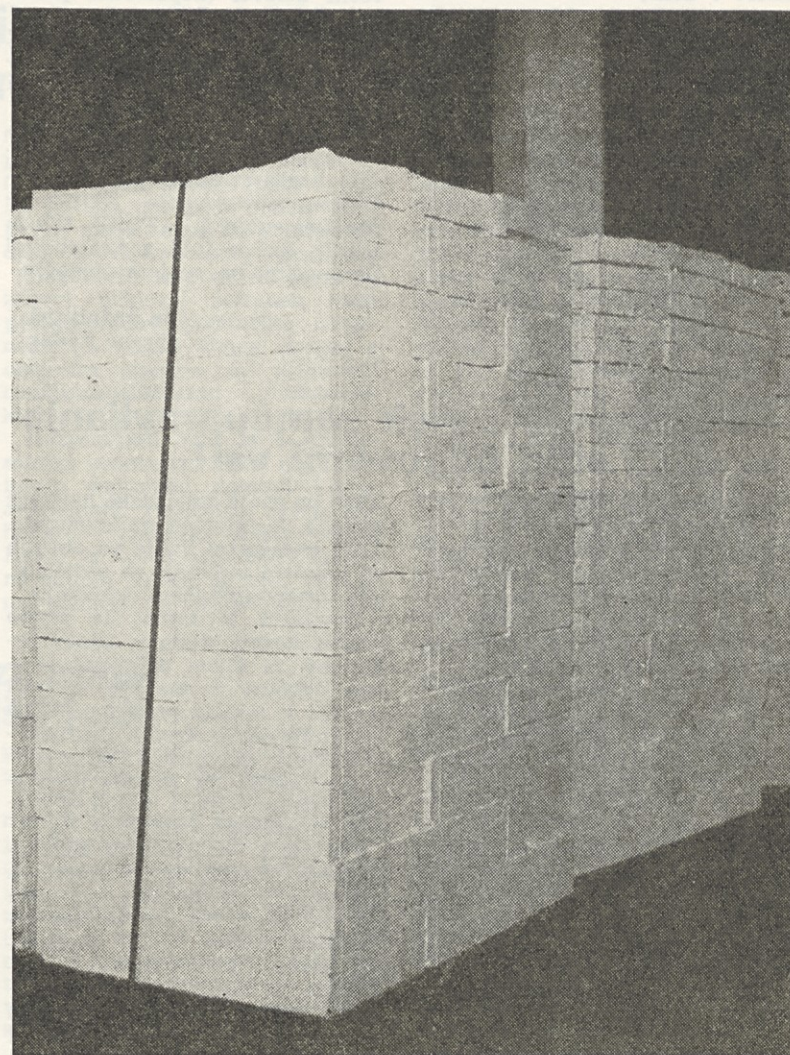
Po razpravi strokovnega sveta DO in posvetovanja z Gospodarsko banko, so delavci temeljnih organizacij na svojih zboreh v naši DO sprejeli sklep, da sodelujemo pri sanaciji tako, da iz rezervnega sklada TOZD damo

posojilo v znesku 10 milijonov din za 7 let in 3% obresti. Od dobav celuloze iz Sremske Mitrovice smo zelo odvisni, zato si moramo tembolj prizadevati, da proizvodnja tam ne bi bila ogrožena oz. da ne bi sploh prenehala. Težko si lahko predstavljamo proizvodnjo papirja v obeh TOZD brez sremske celuloze, še bolj zato, ker je z uvozom ne moremo nadomestiti.

Ljubljanska banka — Gospodarska banka nam je v primeru, da bi prišli v stisko z obratnimi sredstvi, pripravljena pomagati s krediti za pripravo izvoza ter z večjim eskontom menic.

Naše temeljne organizacije bodo združile sorazmerni del rezervnega sklada in sicer:

	din
Tehnični papir	5.193.000
Grafični papir	2.343.000
Veta	616.000
Blagovni promet	1.848.000
v skupnem znesku	10.000.000

Sremska celuloza v našem skladišču

Družbena samozaščita v organizaciji združenega dela

Zakon o združenem delu določa tudi obveznosti OZD v SLO in DSZ in pravi:

»Delavci v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah ter skupnostih imajo pravico in dolžnost, da v mejah svoje redne dejavnosti organizirajo, ustvarjajo in dograjujejo splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito...« določajo programe ukrepov aktivnosti in v ta namen zagotavljajo tudi denarna in materialna sredstva, sprejemajo potrebne samoupravne akte in izvajajo druge koristne ukrepe.

Delavci, organi ter službe v organizacijah združenega dela so dolžni organizirati izvajanje dejavnosti na način in v oblikah, ki zagotavljajo varnost pri delu, izvajanje potrebnih ukrepov zaščite pri delu in zaščite delavske sredine. Nadalje so OZD dolžne, da pri realizaciji svoje dejavnosti varujejo vrednote in zagotavljajo potrebne pogoje za zaščito človekovega okolja in preprečujejo vzroke ter odstranjujejo škodljive posledice, ki ogrožajo naravne in z delom ustvarjene vrednote človekovega okolja.

Kar zadeva združeno delo, je zelo pomembna vloga zveze sindikatov v OZD. Sindikat kot družbeno politična organizacija v skladu z ustavo, zakonom o združenem delu, idejno političnimi stališči ZK v OZD zlasti uvaža:

— vse delavce ter samoupravne organe v politično aktivnost za odkrivanje nevarnih činiteljev za varnost v lastnem okolju,

— vključevanje in angažiranje v proces ocenjevanja ogroženosti in odkrivanje nevarnih posledic ogroženosti,

— dograjevanje in razvoj pogojev za mobilizacijo vseh sil v OZD za zavarovanje pred nevarnostmi in odstranjevanje teh nevarnosti za OZD,

— vključevanje delavcev v proces strokovne izobrazbe in usposabljanje za izvajanje DSZ,

— spremljanje in analiziranje izvajanja ukrepov, ki zagotavljajo samoupravne pravice delavcev potom samoupravnih sporazumov, odločb in z zakonom zasnovanih aktov v OZD,

— spremljanje dela, poslovno in politično delovanje delavcev v OZD, ki imajo opraviti z inozemskimi partnerji in domačimi privatnimi obrtnimi podjetji itd. Zaradi vsega tega lahko izluščimo tri strateške smeri organiziranja DSZ v OZD in sicer:

1. Organiziranje samoupravnih organov z jema usposabljanje delavskih svetov, izvršilnih odborov, zborov delavcev, da bi mogli dokaj kvalificirano delovati v smeri DSZ. Ti organi se morajo ukvarjati z vsemi najpomembnej-

šimi vprašanji DSZ in če se oni ukvarjajo z vsemi vprašanji OZD, niso v stanju, da tudi neprekinjeno in vsakodnevno storijo vse, kar je za DSZ potrebno. Zato se v vsaki temeljni organizaciji združenega dela (TOZD) organizira odbor za DSZ oziroma odbor za SLO in DSZ. Slični organi in telesa se organizirajo v delovnih organizacijah, sestavljenih organizacijah združenega dela, medtem ko se njihove naloge, pravice in dolžnosti DSZ določajo s samoupravnimi sporazumi in akti.

Odbori DSZ, ki se konstituirajo v TOZD, so pomožni — strokovni operativni organi delavskega sveta in delovnih ljudi, zato se je nujno treba boriti proti njihovega osamljanju in delovanju mimo temeljnih nosilcev DSZ, sicer bi to pomenilo osiromašenje z ene in uzurpacija pravice drugih z druge strani, ker le-ti ne smejo in ne morejo prenašati, da bi nekdo drug delal v njihovem imenu. Ta telesa se zato konstituirajo na delegatskih zasnovah ter principih, v katerih mora biti zastopana vsaka TOZD; s tem se onemogoči odtujevanje pravic, dolžnosti in opravi od delovnih ljudi in TOZD.

Zelo pomemben člen v verigi realizacije DSZ je samoupravna delavska kontrola. Usklajeno z ustavo in zakonom o združenem delu je potrebno v vsaki TOZD preveriti realizacijo samoupravne delavske kontrole, posebno pa še delo in to neposredno na zborih delavcev izvoljenih teles delavske kontrole, ki imajo predvsem nalogo kontroliranja doslednega izvrševanja samoupravnih aktov in odločb, ki ščitijo samoupravne pravice delovnih ljudi.

Topogledno ima ZS v OZD velik pomen; glede organiziranja DSZ pa bi v tem smislu sindikat moral:

— zagotoviti, da DSZ postane sestavina dela vseh samoupravnih organov in da se v TOZD, delovnih organizacijah in SOZD osnujejo odbori za DSZ in organi samoupravne delavske kontrole;

— zavzeti se, da se v te organe volijo ali kandidirajo najposobnejši in moralno-politično neoporečni delavci (neposredni proizvajalci, mladina in ženske);

— paziti, da navedeni organi DSZ ne prevzamejo nase tudi celotne funkcije in nalog delovnih ljudi s področja DSZ;

— neprekinjeno se morajo boriti za javnost dela organov DSZ;

— boriti se za medsebojno politično povezovanje TOZD z drugimi subjekti v TOZD, DO in SOZD, kakor tudi s krajevnimi skupnostmi na svojem območju.

(Se nadaljuje)
Franc Sotlar

Za nemoten potek samoupravljanja smo odgovorni vsi!

Samoupravno odločanje je ena od osnovnih predpostavk za nadaljnji razvoj temeljne organizacije združenega dela. Res je, da je za delavce v proizvodnem procesu spremljanje in aktivno sodelovanje pri vseh samoupravnih odločitvah malce oteženo.

Znano je, da se pred nas postavlja kopico samoupravnega gradiva. Vsega tega je preveč, da bi sploh lahko prebrali, po drugi strani pa hočemo biti o vseh dogajanjih temeljito obveščeni in seznanjeni.

Delegatsko odločanje je temeljna sestavina samoupravnega razvoja tako znotraj tovarne kakor tudi izven nje. Ne sme nam biti vseeno, kako in kje se kaj dogaja. Tisti delegati, ki vestno opravljajo svojo samoupravno dolžnost, predstavljajo interese širšega kroga delovnih ljudi in tako je tudi prav. Delavce pa moti to, da nekateri izvoljeni delegati,

ki so na svojo delegatsko dolžnost pristali, le te sploh ne izvršujejo. Tudi posamezni vodje po obratih se premalo zanimajo za sodelovanje v samoupravnem delovanju.

Poudariti je treba, da nismo vložili dovolj truda v izbiro delegatov za člane delavskih svetov, odborov in komisij. Po toči zvoniti je seveda prepozno. Naloge sindikata in drugih družbenopolitičnih organizacij sicer niso lahke, koliko pa so bile izvedene uspešno, bomo videli v naslednji mandatni dobi.

Delovanje delavcev v samoupravnih organih bi se moralo s pomočjo izobraževanja povzpeti na višji nivo. Pri tem bi bila dobrodošla pomoč vodij posameznih obratov, ki v glavnem le kritizirajo, za izboljšanje pa ne pripevajo ničesar. Takšno početje je seveda vredno obsojanja in bi ga morali s sankcijami izkoreniniti.

Ciril Zupančič

Priznanje inovator

Občinska raziskovalna skupnost je 28. aprila podelila priznanja z nagradami za dosežene uspehe pri inovacijski dejavnosti in za delo pri organiziranju te dejavnosti.

Za dolgoletno uspešno organizacijsko delo pri komisiji za tehnične izboljšave je prejel priznanje dipl. inž. kemije **ANDREJ GRAD** iz naše delovne organizacije.

Leta 1968 je bila v tovarni po sklepu delavskega sveta ustanovljena komisija za inovacije, katere najprej član in pozneje predsednik je bil inž. Andrej Grad.

»Začetno delovanje komisije je bilo težko, saj smo pričeli iz nič. Veliko težav se je pojavljalo pred nami in pomoči pri reševanju le-tih smo iskali v izkušnjah delovnih organizacij, ki so imele že takrat to dejavnost precej razvito in tudi dokaj dobre pravilnike o inovacijah in tehničnih izboljšavah. Tako smo v TAM, KRKI in MEBLU dobili precej koristnih nasvetov. V teh delovnih organizacijah, s katerimi smo navezali stike, so imeli inovacijsko dejavnost dobro razvito in so jo še pospeševali. Pri nas pa je v začetku skoraj vsak predlog bil okarakteriziran kot nepomemben, ali pa kot predlog, za katerega so bile že pred predlogom nakazane rešitve, skratka, bili smo pred dilemo, kako dokazati originalnost predloga.

Člani komisije so silno težko sami razsodili, ali je predlagana izboljšava resnično delo avtorja, ali ne. Zaradi takšnih ceremonij je še tisto malo avtorjev, ki se je javljalo, dobilo občutek, da sploh niso avtorji in se niso več priključili. Obstajala pa je nevarnost, da ta dejavnost zamre, zato smo pričeli iskati poti, da bi inovacijsko dejavnost pospešili in je ne bi zavirali. Pogled v delo inovacijske dejavnosti v omenjenih DO nam je omogočil, da smo pričeli za naše razmere iskati ustrezne rešitve in postopke za prijavljanje izboljšav. Dopolnili smo obstoječi pravilnik o inovacijski dejavnosti in za ocenitev tehničnih predlogov iz delovne sredine, kjer naj bi določena tehnična izboljšava bila realizirana, določili teame.

S tem smo dosegli dvoje: delavci, ki so v tej delovni sredini delali, so se tako že prej seznanili s predlogom in tako potrjen predlog je bil dan strokovni službi v ocenitev. Dobre rešitve je strokovna služba morala podpreti. Teama niso sestavljale strokovne službe, pač pa neposredni proizvajalci. Če je tehnična služba za določeno izboljšavo imela priprav-

ljeno boljšo rešitev, jo je v obrazložitvi tudi navedla. Tako smo počasi le uspeli v največ primerih predloge uspešno uveljaviti v praksi.

S takšnim načinom smo eliminirali nekaj bistvenega, ki se je prej v veliki meri odražalo — zavist okolice. Tako obravnavanega predloga pa okolica ni mogla zanikati, po drugi strani pa je morala pameten predlog podpreti tudi strokovna služba.

Veliko težav je bilo z določitvijo odškodnine oz. nagrade. Po pripovedovanju inž. Grada ta del v pravilniku še vedno ni dodelan, saj sedanja lestvica ne deluje preveč stimulativno. Vse kaže, da se je pri določanju višine odškodnine vedno porajala bojazen, da bodo avtorji dobili preveč, preveliko nagrado. Zato bo to po-

Andrej Grad, dipl. inž. kemije

dročje treba temeljito dodelati in tudi ljudi prosvetliti, da je vsaka izboljšava za našo družbo vredna veliko in da je nagrada, ki jo prejme avtor, v primeri s pridobitvijo, silno majhna.

V vsem tem obdobju je bilo v naši tovarni opazno, da so predlogi prihajali iz sredine neposrednih proizvajalcev, medtem ko predlogov višje strokovnega kadra ni zaslediti. Vzrok temu je nestimulativna lestvica izplačila nagrad in vprašanje, ki še danes ni razčiščeno: kaj spada v delovno obvezo in kaj se lahko šteje kot dodatni doprinos — kot inovacijska dejavnost?

Inženir Grad meni, da je bilo v naši tovarni veliko tehničnih izboljšav, ki niso bile registrirane, pač pa so bile smatrane za delovno obveznost v delovnem procesu. Tega je bilo največ ob zagonu petega papirnega stroja; veliko tehničnih izboljšav je bilo realiziranih in pozdravljenih z oprtimi rokami, vendar ne pri-

javljenih komisiji za inovacije. Delavci so pri montaži in pri obratovanju te bistvene izboljšave vzeli kot svojo dolžnost.

»In to je pomanjkljivost v naši inovacijski dejavnosti«, zatrjuje tov. Grad.

»Velika pomanjkljivost je tudi to, da s takšnim mnenjem o delovni dolžnosti delavci niso prijavljali izboljšav s svojega delovnega področja, pač pa iz drugega, pravilno pa bi bilo ravno obratno, saj bi doseženi učinek bil tako mnogo večji. Zato moramo takšno miselnost izkoreniniti in prvenstveno podpirati in nagrajevati predloge iz neposrednega delovnega področja, kjer so ljudje doma.«

»Delavci morajo vedeti, da je njihova pravica, da pripravijo izboljšavo, ki so jo napravili ali odkrili. Še vedno se prijavljajo le tisti, ki zberejo malo več poguma, drugi pa ne. Zato bi morali veliko več truda posvetiti prosvetljevanju delavcev, spodbujanju za to dejavnost. Seveda to ni možno z amaterstvom, ampak bi bil nujno potreben poklicni animator za inovacijsko dejavnost. Če je kje pametno, da imamo poklicnega animatorja, je gotovo za to področje najpomembnejše,« je poudaril.

Inženir Grad je v papirnici vodja razvoja in na vprašanje, kaj se na tem področju lahko opredeli za inovacijsko dejavnost, je dejal: »Ta delitev je na področju nalog v razvoju najbolj delikatna, saj je razvoj vedno tudi inovacijska dejavnost. V kolikšni meri, pa je odvisno od družbenih meril.«

In še nekaj, meni inž. Grad, bi pri nas morali prerasti: skoraj vse prijavljene inovacije so danes sad posameznikov, morale pa bi biti v večji meri odraz teamskega dela. S takšnim načinom bi izboljšave dosegle boljšo družbeno afirmacijo, okolica bi jih prej sprejela, efekti inovacij bi bili neprimerno večji, skratka, inovacije bi bile boljše.

Topogledno zaostajamo za drugimi večjimi delovnimi organizacijami, ki imajo to dejavnost vodeno strokovno s pomočjo poklicnih animatorjev in kar največ pozornosti polagajo skupini strokovnih ljudi, ki nakaže določen problem, ga razreši, tega se ovrednoti in primerno nagradi — in rezultati so bistveno večji.

Ker upamo, da bo inž. Grad še naprej deloval na področju inovacijske dejavnosti pri nas, se bo gotovo zavezal za njeno izboljšanje, sveda ob pomoči nas vseh. Za zaslužen priznanje mu iskreno čestitamo!

Vida B.

Naj bo delo varno

Delo mora biti tudi varno. Zato jeupoštevanje predpisov iz varstva pri delu naša stalna, vsakdanja obveza. Zakon določa osnovne cilje, katere pa moramo v organizaciji združenega dela še dopolnjevati glede na specifičnost proizvodnega procesa.

Naša služba varstva pri delu je storila že veliko, seveda pa ni

Stroj zasadi 3,5 ha gozda na dan

Poseke je treba pogozdovati, kar sploh ne gre hitro; ročno zmremo 500—700 sadik dnevno. Na Švedskem so zgradili stroj, ki zmoro na dan posaditi do 8000 sadik, se pravi toliko, kot 16 marljivih delavcev, upravljata pa ga le dva moža. Vsako minuto prevozi 25 do 30 metrov in posadi dnevno polčetrni hektar površine!

rečeno, da je vse postorjeno. Delo in hiter tempo življenja nas vodi v razmišljanje, kje in kako je preskrbljeno za čimvarnejše delo, pa ne samo pri stroju, ampak je važna tudi okolica.

Ni dovolj, da opravimo preizkus znanja iz varstva pri delu, ko pa pridemo na svoja delovna mesta, delamo zopet po stari navadi. To se pravi, da ni dovolj delavce usposabljal, temveč moramo stroje in naprave ter ljudi poleg njih stalno nadzirati. Velikokrat bi lahko s kančkom pozornosti preprečili nesrečo ali pa tudi materialno škodo.

Tudi ni dovolj, da je vse v redu le takrat, ko pričakujemo obisk inšpektorja. Vedno bi moral biti red in o tem bi se morali več pogovarjati med seboj.

Delovne naloge nas velikokrat silijo v to, da upravljamo s stroji, ki niso tehnično popolnoma ne-

oporečni. V praksi se vse pogostejše dogaja, da, če o napakah in pomanjkljivostih obvestiš odgovorne za odpravo le-teh, občutiš nezadovoljstvo pri tistih, ki bi morali v okviru svojih rednih delovnih nalog pomagati odstranjevati napake, ne pa odklanjati sodelovanje.

Verjetno bi morali vsi neposredni proizvajalci biti tesneje povezani s službo varstva pri delu.

Ciril Zupančič

ZAHVALA

Vsem sodelavkam, sodelavcem in prijateljem, ki ste mi ob boleči izgubi očeta izrazili sožalje in darovali cvetje, se iskreno zahvaljujem.

Vida Bartol

Poslovili so se

Čas tako hitro beži, da ga ne moremo ujeti. Sem in tja se za hip ustavi in odrzdi dalje v še hitrejšem toku. Pred tridesetimi leti je v vevški papirnici pričel delati tov. IVAN MRHAR in letos junija se poslavlja; odhaja v pokoj.

»Delal sem na tajniških, personalnih, prodajnih, računovodskih poslih v stroškovnem računovodstvu, plansko-analitskih in nabavnih poslih. Odnos do dela in delovnih sredstev se danes bistve-

Vrsto let je bil naš delegat v skupnosti gozdnega gospodarstva. »V Sloveniji in Jugoslaviji vlada veliko pomanjkanje lesa, zlasti iglavcev. Vzrok za to je zelo povečana potrošnja, gozdni etat pa se iz leta v leto povečuje. Pri povečanih potrebah lesa je celulozno-papirna industrija zelo zaostala za industrijo iveric, kar je osnovni razlog, da nam stalno primanjkuje lesa iglavcev. Tu smo celulozarji in papirničarji zamudili priložnost. Če pogledamo podatek, da je celulozno-papirna industrija Slovenije dobila v letu 1963 315 tisoč kubikov lesa iglavcev, v letu 1980 pa komaj 140 tisoč kubikov, jasno vidimo ta naš zaostanek ob povečani potrošnji celuloze in papirja. Doma je nemogoče zadovoljiti potrebe po lesu.«

Ker je zastopal tov. Ivan tudi naše interese v Samoupravni interesni skupnosti za železniško gospodarstvo, smo ga povprašali, kaj meni o železniškem prometu.

»Velik razlog nenapredka železnice izvira iz časov administrativnega vodenja, ko je železnica odstopala sredstva za razvoj težke industrije. Tedaj je železnica toliko zaostala, da še danes ne more vsega izgubljenega nadoknaditi, saj je nekaj let prekratka doba za rehabilitacijo. Mislim pa, da bi se morali več posvetiti notranji organizaciji dela, predvsem hitrejšemu obračanju vagonov. V tem ima železniško gospodarstvo še velike rezerve, saj bi z znižanjem obračovalnega časa vagonov prepeljali neprimerno več blaga. To, da potrebujejo vagoni iz Medvoda v papirnico in nazaj v Medvode cele tri dni, je veliko preveč.«

O sami organizaciji naše nabavne službe je njen dolgoletni vodja dejal: »Do dveh let nazaj je bilo delovanje cele nabavne službe organizirano tako, da se je konkretno z nabavljanjem ukvarjalo le manjše število delavcev. V zadnjih dveh letih se je to stanje nekoliko izboljšalo. V bodoče je to službo treba organizirati tako, da bo zadosteno potrebam vseh proizvodnih obratov in vzdrževanja in s takšno organizacijo bo treba biti na tržišču bolj prisoten, saj je tako možno nabavljati ceneje.«

Tovariš Mrhar je svoje naloge rad opravljal, s polno mero dobrega občutka. »Kako ne, saj je večina delavcev resničnih pripadnikov tovarni in to je garancija, da bo tovarna kljub temu, da jo bo letos zapustilo precejšnje število starejših delavcev, tudi vnaprej enako dobro ali celo bolje poslovala, kljub težkim splošnim gospodarskim razmeram.«

Strog službeni tempo bo tovariš Ivan zamenjal z umirjenim kreativnim delom predvsem na Panchah, kjer sta si z ženo postavila prijetno vikend-lopicco. Tu se vedno najde kopica dela, gozd v neposredni bližini pa celo leto vabi v svoje okrilje in ponuja gobe, borovnice, kostanj... in

seveda čist, zdrav zrak, čisto drugačen od zakajenega pisarniškega.

Za slovo so mu sodelavci poklonili kolo ki bo Ivanu služilo kot prevozno sredstvo in za trimčkanje. Želimo mu veliko prebranih kilometrov predvsem pa mu želimo zdravja v krogu domačih.

Po vojni 1. aprila 1948 je v Papirnici Vevče pričela z delom ZINKA HOLC. Tovarni je ostala zve-

Zinka Holc

sta triintrideset let, vse do tedaj, ko ji zdravstveno stanje ni več dopuščalo, da bi še redno opravljala delovne naloge. 6. aprila letos je bila invalidsko upokojena.

Nekaj časa je bila prebiralka, potem prebiralka števka, od leta 1978 pa je bila zaposlena v TOZD VETA pri pakiranju lepila.

Na vprašanje, če je kdaj razmišljala o tem, da bi menjala službo, je smeje odgovorila: »Stanujem v neposredni bližini tovar-

Štefaniya Rački

ne, kar je za mater-gospodinjstvo velika ugodnost. Ko si v službi pet let, praviš, da boš tu ostal še nekaj časa, nato minejo leta in po dvajsetih letih se vprašaš, kam bi drugam sploh lahko šel in zakaj, saj vendar v papirnici ni nikoli bilo slabo.«

Tovarišica Zinka ima tudi doma dovolj odgovornosti, saj mora skrbeti še za enajstletnega sina Boštjana. »Ko bi le bila malo bolj pri močeh!« pravi. Navdušena je nad raznimi ročnimi deli, a kaj, ko ji oči ne dopuščajo nikakršnega drobnega dela. Ob slovesu vam, tovarišica Zinka, želimo predvsem zdravja!

Po enaindvajsetih letih dela v Papirnici Vevče se poslavlja tovarišica ŠTEFANIJA RAČKI. Skupna delovna doba v združenem delu ji je zagotovila zaslužen upokožitev.

V naši tovarni je tovarišica Štefka pričela kot prebiralka, zadnjih nekaj let pa je opravljala naloge etiketarice.

Kljub temu, da se je v kolektivu dobro počutila in bo pogrešala svoje sodelavce, se veseli več prostega časa; posvetila ga bo gospodinjstvu, branju in vrtiličkarstvu. Ob tem ji želimo veliko užitka in sreče. **Vida B.**

Prvi maj smo praznovali na Pečarju

Osnovne organizacije sindikata vevške papirnice so s sodelovanjem občinskega sindikalnega sveta tudi letos organizirale praznovanje PRVEGA MAJA na Pečarju. Čeprav se je obseg praznovanja stabilizacijsko želelo neka-ko skčiti v minimalne okvire, je praznovanje potekalo v popolnoma pravem smislu. Vevški radioamaterji so poskrbeli, da je vse od zgodnjega jutra do dopoldanskih ur po travnikih in gozdovih okoli Pečarja slovesno donela partizanska pesem, pozdravljajoč odrasle in otroke, ki so v skupinah prihajali na kraj praznovanja, kjer so jim sindikalne aktivistke pripelpe rdeče nageljne, simbol delavskega praznovanja. Ob partizanski pesmi in ob pogledu na množico ljudi z rdečimi nageljni v gumbnicah, se je marsikomu spomin povrnil nazaj v čase, ko prvomajskih praznikov ni

bilo mogoče praznovati tako sproščeno in svobodno.

Pričetek slavnostnega dela praznovanja so naznanili vevški godbeniki z ubrano odigrano Internacionalo. Kratek nagovor o zgodovini prvomajskih priznanj v predvojnem, medvojnem in povojnem času je udeležencem praznovanja osvežil spomin na prehojeno revolucionarno pot delavskega razreda in na vse žrtve, ki so bile žrtvovane v težkem boju za svobodo. Spomnili smo se tudi, da prvi maj v letu 1981 praznujemo brez našega dragega tovariša Tita, trajno živečega v naših srcih, v naših sedanjih in bodočih borbah za uresničevanje načrtane Titove poti. Na Tita nas je spomnila tudi po nagovoru odigrana melodija partizanske pesmi: »Tito za tabo v juriše slavne.«

Tako je bil zaključen uvodni del praznovanja, ki se je nato raz-

žvelo v veselo rajanje na plesnem odru. Vevški radioamaterji so skrbeli, da je staro in mlado vztrajno brusilo pete vse tja do večernih ur. Kuhar in točaji so imeli polne roke dela, če so hoteli ustreči željam praznovancev, ki so pridno segali tudi po jedachi in pijači. Veselo razpoloženje udeležencev praznovanja je bila nagrada organizatorjem in potrdilo, da se prvomajska praznovanja tudi v bodoče organizirajo in to v še širši obliki, da bo pri organizaciji praznovanja sodelovalo večje število sindikalnih organizacij iz naše občine z občinskim sindikalnim svetom na čelu. Saj se tega veličastnega shoda niso udeležili le vevški papirničarji s svojimi svojci, pač pa tudi veliko število občanov iz bližnjih krajevnih skupnosti.

Jože Žibert

Problematika počitniške skupnosti Pineta — Novigrad

Člani počitniške skupnosti smo se v mesecu aprilu sestali v Ljubljani z namenom, da spregovorimo in sprejmemo določena stališča v zvezi s problematiko počitniških domov na območju Pinete.

Glede na to, da je občina Buje konec leta 1980 dostavila vsem počitniškim domovom na območju Pinete računa o plačilu komunalnega prispevka (tako znaša komunalni prispevek za počitniški dom Papirnice Vevče za pol leta ca. 100.000.— din), smo se prisotni dogovarjali o upravičenosti zahtevka glede plačila na to, da uporabljamo zemljišče samo 3—4 mesece. Papirnica Vevče do danes ni plačala prispevka, pa tudi ostali člani počitniške skup-

nosti z izjemo Jugotekstila prispevka niso plačali. Če upoštevamo še odlok občine Reka z dne 15. 7. 1980, potem je plačilo prispevka glede na to, da komunalna dela opravljamo sami, vprašljivo.

Dogovorili smo se, da se o tej zadevi pripravi sestanek vseh predstavnikov počitniške skupnosti na občini Umag skupaj z občinsko upravo in njihovimi družbenopolitičnimi predstavniki.

Razpravljali smo še o problematiki vodovoda. Glede na to, da imajo počitniški domovi Litija, Jugotekstil, Papirnica Vevče, Pohorje — Maribor, Šolski center Kranj in Zveza prijateljev mladine skupni števec, se tudi vodari na plačuje na osnovi odčitavanja

števca po številu ležišč. Kljub temu, da imajo vsi domovi svoje števce, jih uprava istrskih vodovodov ne prizna iz razloga, ker niso bili montirani v njihovi reži. Člani skupnosti smo sprejeli sklep, da se tudi o tem problemu dogovorimo z Vodovodom v Bujah za morebitno montažo novih števcov. Seveda se pojavlja ob tem še vprašanje zastarelosti vodovoda, slabega pritiska, vsled česar bi se morali dogovoriti o napeljavi novega vodovoda.

Izpostavljena je bila tudi problematika podpisovanja SS za razširjeno reprodukcijo vodovoda, kajti do sedaj tega SS še ni podpisal nihče. Seveda pa je pričakovati, da bo zadeva urejena z odlokom.

Razpravljali smo še o deratizaciji in dezinfekciji področja Pinete ter o delitvi stroškov na uporabnike. Za delitev stroškov smo se dogovorili, da se za izračun upošteva podatek o površini počitniških domov. Dogovorili smo se še o vzdrževanju in negi gozdička Pineta.

Glede na težave, ki tarejo počitniško skupnost, so se v razpravi postavljala vprašanja tako v zvezi z zazidalnim načrtom Pinete, katerega predmet so prav objekti počitniške skupnosti, kot tudi problema ureditve kanalizacije. Ker so bila vprašanja informativnega značaja, konkretnih sklepov o tem nismo sprejeli. **R. J.**

Manca

IVANU V SPOMIN!

*V tovarno si prišel še mlad,
ker dobre živce si še imel takrat;
zato so Te za personalca vzeli takrat.*

*Ko pa prakso skozi si djal,
si v nabavi šef postal.
Opravljal si ta posel dolgo let;
prepotoval si širno našo domovino
in za nas iskal si surovino.
Tako minevala so leta, da prišel
je čas, ko poslovil se boš Ti od nas.
Danes, ko se poslavljamo, Ti od srca
nazdravljamo, da bi dolgo v
zdravju še živel in kot upokojenec
se lepo imel!
Uživaj v naravi tej
in s kolesom vozi se naprej.*

*Pridno vse nabiraj, kar v hribu se dobi,
saj tam tudi Tvoja barakica stoji.
Zato vsa nabava ti želi
še dolge športne, nabiralne in delovne dni!*

Sodelavci

Novosti iz novega zakona o temeljih varnosti cestnega prometa

Sprejet je nov zakon o varnosti cestnega prometa. Osnutek zakona je bil dan v javno razpravo v začetku leta 1980. Po razpravi je bil dopolnjen in nekoliko spremenjen in je začel veljati 1. maja 1981 in je zamenjal prejšnji zakon, ki je bil izdan 1974. leta (Uradni list SFRJ, št. 17/74).

Določila novega zakona še bolj natančno predpisujejo, kako se moramo ravnavati v prometu, da bi bil le-ta varen, brez zastojev in

brez nezgod. Zato morajo poznati ta zakon vsi udeleženci v cestnem prometu, zlasti pa vozniki motornih vozil.

V novem zakonu je nekaj novih določil, ki urejajo promet. Te spremembe se nanašajo predvsem na pravilno prehitivanje in vožnjo po večpasovnih cestah ter na kazenske določbe, ki zadevajo ta določila. Nekaj teh sprememb je prikazanih v naslednji razpredelnici.

NEPRAVILNO PREHITEVANJE

KRŠITEV	Kazensko določilo (člen zakona)	Predlog denarne kazni		
		500	300	200
Voznik, ki nedovoljeno prehiteva z desne strani	208/7	X		
Voznik, ki prehiteva z leve strani vozilo, ki je zavzelo na vozišču tak položaj in daje njegov voznik tak znak, da se da zanesljivo sklepati, da bo vozilo zavilo na levo.	208/8	X		
Voznik, ki prehiteva z leve strani vozilo, ki se premika po tirnicah, položenih po sredi vozišča, ali če ga prehiteva z desne strani, kadar med omenjenim vozilom in desnim robom vozišča ni prometnega pasu.	208/9	X		
Voznik prehitevanega vozila, če povečuje hitrost svojega vozila medtem, ko ga prehiteva drugo vozilo.	208/10	X		
Voznik, ki začne prehitevat kolono vozil (čl. 10, tč. 51)	208/11	X		
Voznik, ki začne prehitevanje ali vožnjo mimo, če je voznik, ki vozi za njim, že začel prehitevati .	208/12	X		
Voznik, ki začne prehitevat, če je voznik, ki vozi pred njim po istem pasu, že dal znak , da name-rava prehiteti ali voziti mimo vozila, ki je pred njegovim, ali mimo druge ovire na cesti.	208/13	X		
Voznik, ki začne prehitevat, če prometni pas, na katerem name-rava prehitevat, ni prost na dovolj dolgi razdalji in tako ogrozi ali ovira promet iz nasprotne smeri (vožnja v škarje).	208/14	X		
Voznik, ki začne prehitevat ali voziti mimo na prometnem pasu, ki je namenjen za promet vozil iz nasprotne smeri, če po prehitevanju ali vožnji mimo ne more , ne da bi oviral ali ogrožal druge udeležence v prometu, spet zavzeti položaja na prometnem pasu, po katerem je vozil pred prehitevanjem ali vožnja mimo.	208/15	X		
Voznik, če prehiteva na prometnem pasu, ki je namenjen za promet iz nasprotne smeri, pred vrhom klanca ali v ovinku , kjer preglednost ni zadostna .	208/16	X		
Voznik, ki prehiteva vozilo v nasprotju s 65. členom (voznik ne sme prehitevat drugega vozila tik pred križiščem ali na križišču , kjer ni krožnega prometa, ali tik pred prehodom in na prehodu ceste čez železnico v ravnini brez zapornic ali polzapornic.	208/17	X		
IZJEME: v gornjih okoliščinah sme prehitevat: kolo, kolo z motorjem in motorno kolo brez stranske priklole. Tik pred križiščem in na križišču sme voznik prehitevat: vozilo, ki zavija na levo (z desne strani), vozilo, ki zavija na desno, pri čemer pa ne sme s svojim vozilom na del vozišča, namenjen za promet vozil iz nasprotne smeri; vozilo, ki vozi po prednostni cesti in če je na križišču promet urejen s svetlobnimi prometnimi znaki ali če promet ureja pooblaščen oseba. Tik pred prehodom ali na prehodu čez železniško progo v ravnini brez zapornic ali polzapornic sme voznik prehitevat, če je promet urejen s svetl. prom. znaki.				
Voznik, ki prehiteva vozilo, ki je obstalo pred zaznamovanim prehodom za pešce , da bi pustilo pešce mimo.	208/18	X		

KRŠITEV

Voznik, ki prehiteva ali vozi mimo, kadar gleda na **karakteristiko ceste in trenutne okoliščine na cesti in v prometu** ali na **tehnične lastnosti vozila**, ogroža druge udeležence prometu.

Voznik, ki ne premakne svojega vozila k desnemu robu vozišča oziroma ustavi vozilo na primernem kraju (če premajhna širina vozišča ali njegovo stanje ne omogoča prehitevanje, ne da bi bila ogrožena varnost prometa) in tako **onemogoči prehitevanje hitrejšim vozilom**, ki vozijo neposredno za njim.

Voznik, ki pri prehitevanju ne vozi svojega vozila na potreben razdalji od vozila, ki ga prehiteva (**tesno prehitevanje**).

Voznik, ki prehiteva drugo vozilo, ki se **približuje zaznamovanemu prehodu** za pešce ali ki vozi čez tak prehod.

Voznik, ki vozi mimo v nasprotju s prvim odstavkom 60. člena (če je na sredi vozišča otok za pešce, parkirni prostor, druga površina, objekt ali naprava, morajo vozila voziti mimo njih z desne strani).

Voznik, ki po končanem prehitevanju ali vožnji mimo **ne zavzame znova položaja** na prometnem pasu, po katerem je vozil dotlej.

Kazensko določilo (člen zakona)	Predlog denarne kazni		
	500	300	200
209/12		X	
210/3		X	
211/14		X	
211/15		X	
212/9			X
212/10			X

Kot vidite iz te razpredelnice, je precej novitet, spremenile pa so se tudi mandatne kazni, ki bodo sedaj precej višje.

Vsem udeležencem v prometu želim ob upoštevanju cestno prom. opravil srečno vožnjo!

Leon Kurent

Misli o stabilizaciji

Stabilizirali so se; izgube imajo vedno iste.

Uvozimo sol! Naša domača sol ni dovolj dobra za — soljenje pameti.

Kako naj dosežejo uspeh, ko pa se obnašajo kot želve. Ko začutijo težave — se potegnejo vase.

Ko iščemo hrano z naših polj, moramo najprej poiskati poljedelce!

Namesto proti soncu se nekatere stalno obračajo proti kreditu.

Da bi prištedil toplotno energijo, se ni zalagal na delu.

Stabilizacija ne more uspeti, dokler pogosteje »podmazujemo« ljudi namesto strojev!

Dragi starši, poučujte svoje šolarje kar sami. Učitelji niso dovolj plačani, brezplačno šolanje pa se je ponovno podražilo.

Šport

Naši strelci prvi

Na občinskem prvenstvu občine Moste-Polje so na tekmovalju OZD, KS in OTKS med 11. ekipami naši strelci osvojili odlično prvo mesto.

Za našo ekipo so nastopali: Lampelj Matija, Planinc Odon, Škrubej Franc in Špunt Igor.

Dobri rezultati naših strelcev so spodbudni in nam dajejo upanje za odlično uvrstitev tudi na letnih športnih igrah papirničarjev SRS, ki bodo v juniju ali septembru.

Rezultati ekip:

1. Papirnica Vevče 683 krogov
 2. SD Boris Kidrič 683 krogov
 3. SD Partizan Zalog 674 krogov
- Med posamezniki pa sta bila najbolje uvrščena Škrubej Franc,

ki je s 180 krogov zasedel 2. mesto in Špunt Igor 6. mesto (178).

Spodbudni rezultati naših tekmovalcev

Vse lige, v katerih nastopajo naši delavci, so že v polnem teku; tako so kegljači po osmih kolih trenutno na prvem mestu, igralci malega nogometa so odigrali 6 tekem, od tega so v treh zmagali, eno igrali neodločeno. Igralci velikega nogometa pa so po slabem začetku (dve tekmi izgubili) zadnje srečanje dobili z rezultatom 5:1.

Kegljači nastopajo v III. ligi in so 6 tekem dobili, 2 pa izgubili ter trenutno vodijo na lestvici. Do konca prvenstva morajo še dve srečanja odigrati, vendar upajo, da bodo 1. mesto obdržali

kljub hudi konkurenci (v ligi nastopajo še moštva, kot so: II. ekipa Gradisa, II. Saturnus itd.).

Za uspehe v prvenstvu gre zahvala predvsem igralcem in tehničnemu vodji, našemu upokojenec Goljar Franciju. Med najboljšimi igralci iz naše DO so: Čemažar Ciril, Markelj Tine, Goljar Boris, Garbajs Ivan, Svarc Miloš, Marolt Brane in Izgoršek Milan. Le-ti se zahvaljujejo delovni organizaciji za finančno pomoč, kajti najemina kegljišča je vedno večja in lahko bi se zgodilo, da bi morali z redno vadbo prekiniti klub popolnoma amaterskemu delu vseh članov kluba.

Letna sezona, dopusti...

Pred nami je sezona dopustov in s tem tudi letnih športov kot so: plavanje, kolesarjenje itd.

Komisija za šport in rekreacijo je pripravila za naslednje mesece obsežen program rekreacije.

Doslej smo že izvedli prvenstva Papirnice Vevče: v streljanju, tenisu in malem nogometu. Čakajo nas še prvenstva v plavanju, šahu, odbojki in kegljanju. Organizirali bomo tudi rekreativno plavanje ob torkih in četrkih od 18. do 19. ure v letnem kopališču in začetne plavalne tečaje za otroke in odrasle. Na TRIM stezi rekreacija poteka vsak četrtek itd.

Prvič to leto bomo poizkusili tudi z obliko aktivnega dopusta v našem počitniškem domu Pineta. Gre za obliko rekreacije med odihom, kjer naj bi 10- do 14-dnevni program ob prisotnosti referenta za rekreacijo izgledal takole:

— izvedli bi dva tečaja (plavalnega za odrasle in otroke, začetnega in nadaljevalnega ter tečaj iz jadriranja na deski — windsurfing),

— organizirali bi družinsko rekreacijo in tekmovalje v balinanju, namiznem tenisu, badmintonu itd...

Članice in člane kolektiva prosimo, da vse pripombe, predloge in želje sporočijo referentu za šport in rekreacijo, kajti le v tem primeru bo sodelovanje plodnejše, rekreacija pa prijetnejša.

Srečo A.

V športnem parku Slavija je posebej prijetno takrat, kadar je igra razburljiva (foto Ciril Zupancič)

Spomin na zimsko Trebeljevo

Učenci OŠ Edvarda Kardelja v vrečkah odnašajo pobrane smeti na zbirališče

Marljive roke otrok so opravile pomembno delo

V mesecu aprilu je OŠ Edvarda Kardelja — Polje organizirano pristopila k akciji za čiščenje okolice.

Bil je sončen sobotni dan. Marljive roke otrok so hitele pobirati vse manjše odpadke na območju krajevnih skupnosti Polje, Novo Polje in Vevče. Kar ganljiv je bil pogled na gručo otrok, ki so hiteli pobirati vse tisto, kar nevestni ljudje brezčutno odmetavajo. Za to akcijo gre učencem in učiteljem velika pohvala.

Takih in podobnih akcij bi se morali lotiti vsi prebivalci, če hočemo, da se ne bomo izgubili v kupih smeti. Žalostno pri tej akciji pa je to, da so zbrani odpadki zloženi v kupe vzdolž ceste, čaka-

li na odvoz 4—5 dni. Verjetno ni bilo prave koordinacijske povezave s komunalo, ki bi morala te skrbno zbrane smeti nemudoma odpeljati na pravo mesto. Za čisto in lepo okolje smo odgovorni vsi! Če hočemo imeti čisto stanovanje, ga moramo redno vzdrževati. Prav tako je tudi z našo okolico. Vse preveč se zavedamo le pravice, ne pa tudi dolžnosti do našega, družbenega okolja. Smeti največkrat pometamo preko svoje praga, naprej pa nam ni več mar.

In ne vprašamo se, kdo jih bo pospravil tja, kamor spadajo. Tudi takšen odnos je odraz naše srčne kulture.

Ciril Zupančič

In okolica bo zopet čista — po njihovi zaslugi seveda, na nas pa je, da takšno ohranimo (foto Ciril Zupančič)

Iz zgodovine športa

Naj navedemo najvažnejše načine tekmovanja v stari Grčiji:

Dirke z vozmi: Medtem, ko so izza mykenskimi časov tekmovali z dvovprežnimi vozovi, so po letu 680 pr. n. š. uvedli v običajni program v Olimpiji štirivprego.

Taka tekma je zaradi velikih nevarnosti, tveganja in očarljivosti vedno tvorila višek iger. Vprege so praviloma štartale ena poleg druge in vozile več krogov okoli obračalnih stebrov ovalnega hipodroma. Pri enostavni dirki z vozmi je bilo več različic, kot npr.: skok na voz in odskok oboženega sovoznika med dirko kot spomin na stari način bojevanja z bojnimi vozmi. Zmagovalni vonec je pripadal lastniku voza, medtem ko je voznik, večinoma poklicni, dobil zmagovalni trak iz ovčje volne.

Lastniki so bile lahko tudi ženske, ki pa k dirkam niso bile pripuščene.

Tek: Po grškem izročilu je bil tek edini način tekmovanja na prvih trinajstih olimpijskih igrah. Poznali so tek na kratke proge na razdalji 600 čevljev (v Olimpiji 192,25 m), na srednje proge preko 2 stadiona (1 stadion — 600 čevljev) in na dolge proge preko 7, 12 ali 24 stadionov. Običajni so bili tudi teki v polni bojni opremi. Tekalci so štartali pokonci ali rahlo nagnjeni naprej na svojem, z lesom ali kamnom zazna-

movanem startnem mestu. Tudi proge so bile zaznamovane z lesenimi ali kamnitimi kolčki.

Peteroboj (pentathlon): To tekmovanje od leta 708 pr. n. š. v olimpijskem programu obsega tek na kratke proge (600 čevljev), skok v daljavo z zaletom, met diska in kopja in rokoborbo. Pri skoku v daljavo so imeli atleti s seboj kos kamna ali kovine v obliki ročke in so ga vrteli ter s tem podaljšali razdaljo skoka, še danes je nepoznano, kako so tekmovalne discipline v peteroboju vrednotili.

Rokoborba: Od leta 708 pr. n. š. so olimpijci uvedli to zvrst športa v Olimpiji. Tekmovanje je trajalo maksimalno 5 rund, ki pa niso bile časovno omejene. Zmagovalec boja je bil tisti, ki je svojega nasprotnika položil na hrbet. Dovoljeni so bili vsi prijemi, tudi davljenje nasprotnika ali celo upogibanje in lomljenje udov.

Boj s pestmi (boks): To tekmovanje so v Olimpiji uvedli leta 688 pr. n. š. Z veliko priljubljenostjo je razveseljevalo tekmovalce in gledalce. Bojevali so se tako, da so s pestmi suvali proti glavi in vratu nasprotnika, z udarci proti telesu in z brcami...

Tekmovalcem so roke in členke z jermenimi tako povili, da so palci in prednji členki ostali prosti. Krvavi dvoboj je potekal brez odmora, večinoma s smrtnim po-

Ze nekaj let se v Sloveniji pogovarjajo o spremembi načina šolanja, to je o usmerjenem izobraževanju. Ker bomo mi prva generacija, ki se bo začela šolati v novem sistemu, se naši učitelji in drugi delavci na naši osnovni šoli že od lanskega leta trudijo, da bi nas pripravili na to. O tem smo se veliko pogovarjali že v šoli. Velikega pomena pri tem je povezava med šolami in združenim delom. Tako smo šli na ogled Papirnice Vevče, kjer smo se seznanili z zgodovino tovarne in proizvodnjo papirja. Precej časa smo se zadržali v učilnici upravne zgradbe, kjer nam je predavatelj pojasnil pomen našega obiska. Najprej nam je pripovedoval o zgodovini papirnice.

Na mestu današnje tovarne so bili nekoč mlini, v katerih je začel lastnik Fidelis ročno izdelovati papir. Potem se je obrat razširil in menjal več lastnikov. Eden od njih je bil zelo napreden v načinu proizvodnje in je začel proizvajati papir strojno. Datum prvega strojno izdelanega papirja, 24. junij, smo Vevčani prevzeli za svoj krajevni praznik. Med drugo svetovno vojno se je veliko zavednih delavcev Papirnice Vevče borilo in tudi dalo svoje

W. LIVINGSTONE LARNED

Pogovor z otrokom

VELIKO NASTAJA IZ MAJHNEGA

Henri F. Amiel

Poslušaj me, sin moj. To ti govorim, ko ležiš in spiš z rokico, potisnjeno pod lice in s svetlimi kodri, vlažno priplepenimi ob razgredo čelo. Potihoma sem se prikradel v tvojo sobo. Le nekaj minut prej — sem sedel v knjižnici in bral časopis — me je spreletel kes. Z občutkom krivde sem prišel k tvoji postelji.

Spoznanje me je obšlo, sin moj: grd sem bil s teboj. Oštel sem te, ko si se pripravljala za šolo, ker si si le z mokrim robcem potegnil prek obraza. Zagovarjati si se morala, ker si nisi očistila čevljev. Z jezo sem te podučeval, ko si vrigel svojo igračo na tla.

Pri zajtrku sem ti spet očital. Razlil si mleko, prehitro pogoltnil žemljo, se oprl z lakti na mizo. Ko pa si stekel od mize k igri

življenje za svobodo. Po osvoboditvi so prevzeli tovarno delavci v svoje roke in se združili z Goričanami. Tako so nastale Združene papirnice Vevče, Goričane, Medvode. Kmalu pa se je vevška papirnica osamosvojila in postala samostojna tovarna Papirnica Vevče. Zdaj ima papirnica pet papirnih strojev, od katerih je najmodernejši zadnji. V papirnici izdelujejo v glavnem najkvalitetnejši papir, za katerega potrebujejo celulozo, ki jo v večini uvažajo. Še vedno pa papir izdelujejo tudi ročno. Veliko papirja izvozijo, denar pa porabijo za nakup lesa in rezervnih delov v tujini.

V papirnici je več TOZD, kot so npr.: TOZD Grafični papir, VETA in drugi. Ker je v papirnici potrebno opravljati veliko različnih del, je tudi različnih poklicev zelo veliko. Bodočim delavcem Papirnice Vevče nudijo kadrovske štipendije in tako boljše pogoje ob vpisu na različne šole. Poleg tega pa se lahko delavci izobražujejo tudi ob delu.

Glede prehrane je v Papirnici Vevče zelo dobro poskrbljeno, saj v obratih družbene prehrane dobijo delavci topli obrok podnevi in ponoči. Poleg tega pa ima pa-

pirnica tudi bazen, nogometno in teniško igrišče, godbeni dom in lastni pihalni orkester, ki pogosto nastopa tudi v Kulturnem domu Vevče.

Po tej razlagi smo odšli na ogled ročne izdelave papirja. Ročno izdeluje papir en sam delavec in ta postopek traja precej dlje, kot pa izdelava na stroju.

Na petem stroju najprej iz celuloze naredijo papir, nato ga razrežejo na različne formate, zavijejo v pakete, nato pa v PVC folijo. Take pakete potem uskladiščiijo glede na kvaliteto in format. Stroj v dodelavi sam izloči papir z napako ali s tako imenovanimi žilami in ga tudi prešteje. Vse to so pred nekaj leti opravljale delavke ročno, zato je stroj velika pridobitev za tovarno, ki je ena največjih proizvajalk papirja v Jugoslaviji.

Ob odhodu iz tovarne smo dobili posterje in majhne knjižice o papirnici, česar smo bili še posebej veseli. Na tem ogledu smo izvedeli marsikaj novega, kar nam bo koristilo pri nadaljnjem šolanju. Za izčrpno razlago se moramo zahvaliti tov. Vidu Vilfanu.

Nataša Rešek
8. c, OŠ E. Kardelja

in sem se odpravljala na postajo, si se obrnil, mi pomahal z roko in zaklical: »Nasvidenje očka!« Nasmrnil sem obrvi in odvrnil: »Drži se pokonci! Potisni ramena nazaj!«

Nato, pozno popoldne, se je poduk pričel znova. Ko sem prišel domov, sem te zalotil, kako si se plazil po kolenih. Luknje so bile v tvojih nogavicah. Ponižal sem te pred vrstniki, ko si moral pred mano korakati domov. Nogavice so danes drage, sem ti razlagal, in če bi jih moral sam kupovati, bi bil pazljivejši.

Ko sem nato spet sedel za mizo s časopisom v roki in si ti boječe, s ponižnim pogledom vstopil, sem

se ježno zazrl vate, ker si me prekinil. Obotavljal si se pri vratih — se spomniš? »Kaj vendar hočeš?« sem prhnil. Nič nisi rekel. Naglo si šinil proti meni, vrigel roke okoli mojega vratu in me poljubil. Tvoje tanke ročice so se me oklenile z ljubeznijo in te tudi to, da sem te zanemarjal, ni moglo zavrniti. In potem si odšel po stopnicah navzgor.

Bilo je kmalu za tem, sin moj, ko mi je časopis zdrknil iz rok in prevzela me je tesnoba. Kaj je storila navada? Navadil sem se odkrivati tvoje napake, te grajati. To je bilo moje plačilo, da si tako ljubek otrok. Pa ne, da te ne bi imel rad; le preveč sem zahteval od mladosti. Meril sem te z merilom svojih let.

In vendar je toliko dobrega, plemenitega in pristnega v tvojem značaju. Tvoje drobno srce je tako veliko in široko. To si pokazal s tem, da si planil k meni in me poljubil za lahko noč. To je bilo nocoj dovolj, sin moj. V temi sem prišel osramočen k tvoji postelji.

To je pičlo vračilo; vem, da te stvari ne bi razumel, če bi ti jih pravil, ko si buden. Toda, jutri ti bom pravi očka. S tabo se bom podil naokoli, trpel, če boš trpel ti, ter se smejal, če se boš ti smejal. Ugriznil se bom v jezik če bodo nanj prišle nepotrpežljive besede. Vedno si bom ponavljal pripev: »Navsezadnje je le deček — majhen deček.«

Bojim se, da sem ravnal s teboj kot z odraslim. Toda, ko te sedaj opazujem, sin moj, skrčenega v tvoji postelji, vidim, da si še otrok. Včeraj si še ležal v naročju svoje matere, z glavo na njeni rami. Preveč sem zahteval, preveč.

Prev. M. Potrč

Odmevi izpod Krvavca

Tak naslov ima namreč glasilo učencev osnovne šole Davorin Jenko iz Cerkelj na Gorenjskem, ki so silno hvaležni vevškemu papirničarjem za podarjeni ciklostilni papir, saj brez tega ne bi mogli svojega glasila izdati. V KRESNIČKAH so objavili tudi pesem:

DOMOVINA

Polja zelena, pisane loke,
bele vasice in gore visoke,
s soncem ožarjena zlata poljana,
bujni gozdovi, mesta prostrana;
visoke tovarne in delovne roke,
srca prepolna, misli globoke —
to moja je domovina:

lepa, bogata, s krvjo prepojena,
svoboda je njena na žrtvah
zgrajena.

Kolo ob robu zasavske ceste opazuje onkraj Save sopihajoč vlak. »Moja vožnja pa je le najcenejša,« si misli (foto Ciril Zupančič)

(Se nadaljuje)
S. R.

Eden za nas vse

Kadar zavijra na jarbolu pred tovarno črna zastava, nas stisne pri srcu; zopet se je nekje pretrgalo življenje, nekdo izmed nas ni več med nami.

Pokojniku, ki je bil član naše papirničarske družine, izkažemo zadnjo pozornost s sindikalnim vencem in ga s sindikalnim praporom pospremimo do zadnjega počivališča. To je naš dokaz pietete do umrlega, naša obveza, dolžnost. In nekdo izmed nas opravi to v našem imenu, za nas namesto nas. In za to si pač vzame čas vsakokrat in ob vsakem času, ob vsakem vremenu, vedno. To »našo« dolžnost je prevzel nase v imenu nas vseh in jo s polno mero dostojanstva in odgovornosti izvršuje — namesto nas — in le za simbolično odškodnino. Zato bi bilo edino prav, če ga ne želimo zamenjati — in, če ima kdo takšno željo, naj se javi in z veseljem mu bomo predali del teh naših dolžnosti — da se mu tiho, nemo zahvalimo za vse poti, ki jih je prehodil tudi za nas. Škoda je vsake glasno izrečene besede, saj moti mir in v trenutkih žalovanja je mir izraz tihega sožalja, saj z vsako črno zastavo izpade iz niza papirne ogrlice nov papirnat biser.

V. B.

Tudi letos Vevčani množično na pohodu

Kot vsa prejšnja leta smo se tudi letošnjega 9. maja v velikem številu udeležili najbolj množične akcije pri nas.

Jubilejnega 25. pohoda »po poteh Partizanske Ljubljane« se je

Po proslavi smo se zbrali na tovariškem srečanju v dolini Konjščice pod Urhom, kjer smo ob Frančkovih kuharskih veščinah in Franceljnovi harmoniki preživeli prijetno popoldne.

Del udeležencev lanskega pohoda

udeležilo 179 članov kolektiva, otrok in drugih.

Zbrali smo se na Urhu pri spomeniku padlim žrtvam, od koder smo krenili po lepih gozdnih poteh preko Orelj do Ljubljane, kjer je bila ob 11. uri osrednja slovesnost na Trgu revolucije.

Organizatorju našega pohoda pa je vseeno ostal grenak priokus nepriznanega štarta z Urha. Kljub prošnji, da bi bil tudi Urh na uradnem seznamu, bi morali kmalu vsi skupaj na štart na Fužine.

A. Srečo

Telefoni za krajane

Podpisan je samoupravni sporazum o gradnji telefonskega kabela omrežja med krajevno skupnostjo Vevče—Zg. Kašelj, podjetjem za PTT promet Ljubljana in območno SIS za PTT promet. Po tem sporazumu naj bi krajinanci plačali kot prispevek za razširjeno reprodukcijo 7500 din za nov telefonski priključek. Seveda velja to za tiste krajane, ki so že pred časom podpisali izjavo, da želijo telefonski priključek — kakih 500 jih je. Stroške priključka bodo plačali takrat, ko bodo dobili telefon.

Znano je, da znaša letošnji prispevek za razširjeno reprodukcijo nekaj več kot 20 tisoč dinarjev. Ker pa je krajevna skupnost Vevče—Zg. Kašelj pričela z akcijo že lansko leto — pred podražitvijo, bo za te naročnike ostal prispevek nespremenjen. Krajevna skupnost Vevče—Zg. Kašelj je ena zadnjih v Ljubljani, ki bo še plačala prispevek po nižji ceni. Verjetno pa se bo spremenila cena samega priključka, ki letos znaša 4.500 din. Tako bodo naročniki, ki bodo dobili telefon prihodnjega leta, plačali za priključek višji znesek, kot tisti, ki bodo telefon dobili že letos.

Za kreditiranje širitve PTT omrežja je naša delovna organizacija namenila 4.200.000 din, od tega prispevajo TOZD Tehnični papir, TOZD Grafični papir, in TOZD VETA vsaka po 30%,

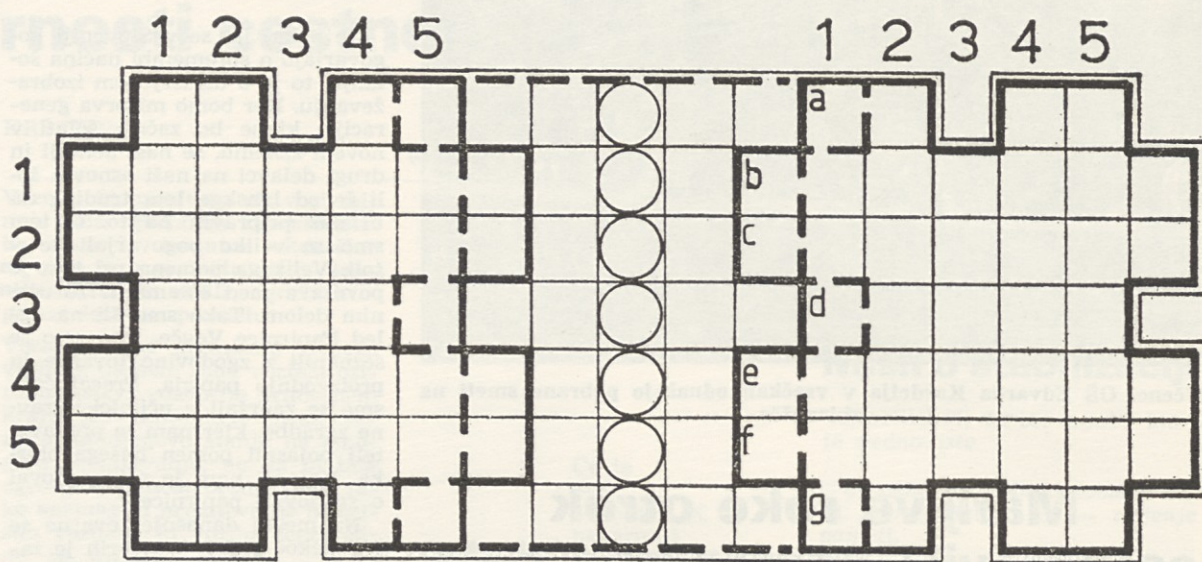
TOZD Blagovni promet pa 10%. Sklep so potrdili vsi delavski sveti TOZD in DSSS Papirnice Vevče. Vzorna pomoč, vzorno sodelovanje in povezovanje! O tem

ugodnem posojilu za PTT razlagata poslušalcem »vala 202« predsednik sveta krajevnih skupnosti Vevče—Zg. Kašelj Lado Kocjančič in direktor Papirnice Vevče Janez Lednik (na sliki).

V. B.

Povezana magična lika

Levi magični lik

(vodoravno in navpično): 1. goljufija, zavajanje, trik, 2. mladič hitre, rjavkasto sive živali, katere samec ima velike razvejane rogove, 3. kraj pri Ljubljani z znano papirnico, 4. drobnost, niansa, odtenek, nadrobnost, 5. zadetje dveh ali več vozil na cesti, karambol.

Desni magični lik

(vodoravno in navpično): 1. so-razmerje, skladnost, pri volitvah

Rešitev slikovne križanke

Vodoravno: Baucis, naj živi prvi maj, Savon, okrasitev, Pd, Časl, Čile, Team, Strel, napoknitev, osla, oralo, škrlat, kšeftar, Izola, EAM, otka, MI, honved, Ostap, kres, tun, edinka, mlamol, optant, Jaki, Mali, iva, mamut, hribec, listopad, kvaliteta, Tartini, Be, Olaj, La, Stentor, hip, korund, pek, Arno, ata, ugodnost, A. Z., Jirasek, sani, Maugham, licitant, trgovina, esenca, Anam, kri, ideal, prodajalna tapet, Rado, vaja, Ilj, Ist, K. Š., kanape, rilček, etapa, Adamov, Mika, niz, kojot, jabolčnica, Akadem, ara, amin, Elgar, Parana, KTL.

Na uredništvo smo prejeli 52 rešitev, od tega je bilo kar 21 nepravilnih. Po napakah se je videlo, da so nastale v glavnem pri prepisovanju zaradi premajhne natančnosti, kar je prav škoda.

Žreb je bil naklonjen naslednjim reševalcem, ki so križanko pravilno rešili:

1 nagrada 180 din — POVIRK MIMI

2 nagradi po 140 din — ŠUBELJ MARIJA in ZIDAR CENKA

3 nagrade po 80 din — TRKOV VIDA, MARKOŠEK MARIJA in KURENT LEON

Čestitamo!

ČISTO PROFESORSKA

Po nekaj letih je mlada absolventka spet obiskala svojo univerzo in tam srečala tudi nekdanjega profesorja, ki jo je malce začuden pogledal.

»Kaj se me ne spominjate več?« je vprašala. »Saj ste me tedaj prosili, da bi postala vaša žena...«

»Oh, seveda...« je vzklil profesor, »seveda se spominjam! In — ste postali moja žena?...«

MAJHNE MODROSTI

Ženske so kot cigarete; sprva dobro vlečejo — naposled pa se le nabere ves strup v ustniku.

G. B. Shaw

Pri skušnjavah vztrajnost ni nič drugega kot čakanje na priložnost, ko te nihče ne opazuje.

F. P. J.

Humor je lastnost, ki se je ni mogoče naučiti. Poleg duhovitosti in smisla za šale zahteva namreč veliko srčne dobrote, potrpežljivosti, poznanja ljudi in smisla za vse človeške slabosti.

Curt Goetz

delitev mandatov po razmerju glasov, 2. človek, ki se giblje v vodo zaradi osvežitve in okrepite, ljubitelj sončenja in plavanja, 3. izdelek znane industrije, brez katerega si življenja na sedanjih stopnjah ne moremo zamisljati, 4. človek, ki se poklicno ukvarja z dejavnostjo oblasti, razredov, strank in družbenimi odnosi nasploh, državnik, 5. širna travnata planjava — stepla v Severni Ameriki.

Med likoma znotraj črtkanega okvira (od desne proti levi):

a) prostaštvo, grdobija, umazanost, hudobnost, nizkotnost, neznačajnost,

b) na dve strani počesani lasje, zlasti moška frizura,

c) lahkoatletski metalni rekvizit, sulica,

d) letni čas od 21. junija do 23. septembra,

e) plitva kuhinjska posoda z ročajem,

f) kraj med Mariborom in Rušami, znan po dobrem vinu,

g) sunkovito potegovanje, tudi pitje alkoholnih pijač.

Na označenih poljih med likoma boste dobili znan izdelek papirne industrije, podoben debelejšemu kartonu.

I. S.

Rešitve povezanih magičnih likov in rešitve anagrama pošljite (vsako posebej z oznako na ovitku) do 13. junija v oddelek za informiranje.

Izžrebali bomo pet reševalcev magičnih likov (pravilno rešenih seveda) in jih nagradili po 60 din ter pet reševalcev anagrama z nagrado po 25 din.

Veliko užitka in sreče!

Anagram

Že dolgo, dolgo govore ljudje, DA ROJSTVO JE pomembna stvar...

To tudi vsak papirničar že ve — saj v proizvodnji je glavni!

Poiščite pravi poklic!

I. S.

KADROVSKA SLUŽBA POROČA

ZA MESEC APRIL

Prišli:

Malnar Franc — vodja nabave

Trtnik Aleš — vodja zav. stroja formatov

Znidaršič Bojan — strugar I.

Zidan Vladimir — ključavničar I.

Jusić Zuhdija — razkladalec surovin

Milić Nevenka — dovažalka

Pranjić Verka — prebiralka — števka

Štrifot Andrej — obratni laborant

— prišel iz JLA

Skubić Janez — traktorist — prišel iz JLA

Krasniqi Salih — pospravljalet izmeta

Gačević Boško — razkladalec surovin

Banjac Radosav — pospravljalet izmeta

Perc Martina — prebiralka — števka

Smrekar Bruno — ključavničar I.

Ošli:

Maček Alojz — namestnik vodje zidarske delavnice

Bičanin Milenko — razkladalec surovin

Seferović Safet — razkladalec surovin

Rački Stefanija — etiketarica — upokojena

Morela Frančiška — prebiralka — števka

Jerant Avgust — manipulant — odšel v JLA

Zahirović Nuriya — razpuščevalac vlaknin

Fortuna Pavel — pom. delavec v kovinski delavnici — odšel v JLA

Rapuš Jože — pripravnik — odšel v JLA

Halužan Anton — strugar I. odšel v JLA

Baltić Rufad — pospravljalet izmeta — odšel v JLA

Hole Terezija — pom. del. pri pakiranju lepila — inv. upokojena

Rizvić Hakija — pospravljalet izmeta

Petrović Momčilo — zavičaj papirja

Tekalec Ferdinand — delavec v zidarski delavnici

Petrović Miodrag — voznik viličarja

Nikolić Mile — pripravljalec pap. mase

Križ Franc — nakladalet papirja

Rodili so se:

Suljić Safetu hči Safeta

Hajdarević Huseinu hči Nermina

Todosijević Vitoriji in Ranku sin Dalibor

Savić Jovanki in Mihajlu sin Milenko

Radumilo Iliju sin Zeljko

Šokić Bećirju sin Amir

Čestitamo!

NAŠE DELO

Glasilo delovne organizacije Papirnice Vevče — Izdaja ga delavski svet — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik Vida Bartol — Uredniški odbor: Danilo Škerbiček, Ignac Zajec, Jože Marolt, Franc Fras, Silvo Razdevšek, Ivo Bogovič, Andrej Grad — Tehnični urednik: Marjan Ivanuš, ČGP Delo — TOZD Delavska enotnost, Ljubljana, uredništvo za urejanje glasil delovnih organizacij — Tiskarna Tone Tomšič v Ljubljani. Po mnenju Republiškega sekretariata za informacije št. 421-1/72 z dne 21. 1. 1976 šteje ta publikacija med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavljenju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov